Grupul de Acțiune Locală „Microregiunea Hârtibaciu”

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2016-2020

[GAL MICROREGIUNEA HÂRTIBACIU]

APRILIE 2016

Strategie realizată SC GPA BUSINESS MANAGEMENT - Sibiu

INTRODUCERE

Importanța implementării LEADER în dezvoltarea teritoriului GAL MH.
GAL MH este constituit ca rezultat al unei inițiative demarate în 2006 de către societatea civilă din zonă și coagulate în 2011 prin Strategia de Dezvoltare Locală a zonei pentru perioada 2011-2015. Strategia de dezvoltare a fost implementată cu succes: prin intermediul GAL MH şi axei LEADER au fost semnate 59 de contracte de finanţare în valoare totală de 2.281.105 euro. Domeniile sprijinite au fost: agricultura (34,84% din fondurile contractate), dezvoltarea de activităţi non-agricole (25,62%) şi revitalizarea satelor (39,55%). Prezenta Strategie de Dezvoltare Locală vine să consolideze, să continue şi să dezvolte abordarea LEADER în zona Văii Hârtibaciului.
Abordarea LEADER este un mijloc esenţial de coagulare comunitară şi promovare a dezvoltării zonale. Rolurile esenţiale al GAL MH sunt animarea comunității, dezvoltarea societații civile, promotor și facilitator de măsuri anti-sărăcie și furnizare de servicii sociale, stimularea asocierii agricole.

GAL MH, datorită abordării LEADER, este cea mai bine plasată instituţie pentru sesizarea oportunităţilor din zonă, coordonarea eforturilor şi monitorizarea efectelor. Aplicarea chestionarului de sinteză a relevat faptul că GAL MH se bucură în zonă de mai multă încredere decât APL-urile sau Consiliul Județean. Lipsa agendei politice şi continuitatea activităţii, alături de acţiunile de animare au determinat receptarea GAL MH ca unul dintre actorii importanți în dezvoltarea zonei. Un alt rol important al GAL MH este surprinderea problemelor comune ale UAT din teritoriu și abordarea de o maniera integrată și sinergică a măsurilor de remediere sau rezolvare a problemelor. GAL MH este singura instituţie funcţionand după principii europene, moderne pe teritoriul GAL MH, şi este una dintre puţinele instituţii care promovează politicile UE şi le transpune in practică, de o manieră sistemică, pe teritoriul Microregiunii Hârtibaciu. Continuitatea promovării obiectivelor UE, în special ale celor transversale, este esențială pentru dezvoltarea durabilă a zonei și pentru revitalizarea economică și socială a teritoriului acoperit de GAL MH.

Prezentare succintă a teritoriului GAL Microregiunea Hârtibaciu
Microregiunea Hârtibaciu se află în nord-vestul județului Sibiu, în partea de sud a Transilvaniei, în zona centrală a României. Orașul Agnita reprezintă centrul geografic al microregiunii și este singurul oraș pe o rază de 40 km. Teritoriul acoperit de GAL Microregiunea Hârtibaciu se poate caracteriza succint prin patru caracteristici esenţiale:

Multiculturalitatea
O caracteristică comună a Microregiunii Hârtibaciu este multiculturalitatea ei, zona reprezentând unul dintre principalele habitate ale sașilor transilvăneni. În decursul prezenței lor de peste 800 de ani, aceștia și-au pus amprenta nu doar din punct de vedere arhitectural asupra acestei regiuni cu biserici fortificate cunoscute la nivel mondial. Influența acestei etnii asupra culturii, tradițiilor și limbii celorlalte grupuri etnice persistă chiar și astăzi, după emigrarea în masă a sașilor.

Sărăcia
Jumătate din populația teritoriului trăiește în sărăcie, în UAT cu IDUL mai mic de 55. Agricultura este activitatea predominantă pentru două treimi din populație - teritoriul GAL MH (inclusiv orașul Agnita) este definit de caracterul lui rural; 66% din populația teritoriului practică agricultura, din care mai mult de jumătate agricultura de subzistentă. Agricultura de subzistență este principala sursă pentru următoarele generații de persoane defavorizate și alimentează cercurile vicioase în care sunt prinse populația și situatia economică și socială. Existența unor comunități rome bine reprezentate, grupate în zonele cu nivel de sărăcie extremă și aflate în pericol de segregare și excluziune;

Monumentele de patrimoniu natural şi cultural
Întregul teritoriu GAL MH este situat în Zone cu Valoare Naturală ridicată, unele părți ale teritoriului făcând parte atât din Situri de Importanță Comunitară cât și din Arii de Protecție Avifaunistică sau având rezervații N2000 unice. Teritoriul GAL MH este acoperit în proporție de peste 70% din suprafață de zone N2000. Relativa izolare a zonei, lipsa activităților economice dezvoltate, practicarea agriculturii tradiționale și densitatea foarte redusă a populației îi confera teritoriului GAL MH caracteristica de natură nealterată, de "sălbăticie" care, pentru unele categorii de turişti, constituie o caracteristică extrem de atractivă. Regiunea este străbătută doar de căi secundare de acces, iar lipsa de promovare a bogățiilor naturale și turistice ale zonei mențin redus numărul de turişti in zonă, cu urmări imediate asupra ofertei turistice. În aceste condiții, agenții economici cu activitate în turism și servicii conexe nu se pot dezvolta și nu au capacitatea financiară de a promova singuri zona. Autoritățile publice și GAL MH trebuie să sprijiine inițiativele de promovare a zonei în vederea transformării acesteia într-o destinație turistică consacrată.

Eficienţa activităţii economice de pe teritoriul GAL MH
Agricultura de subzistentă și semisubzistență practicate de 66% din populație, lipsa de apetență pentru risc și lipsa aptitudinior antreprenoriale fac ca nivelul activității economice în întreg teritoriul să fie foarte scăzut. Efectul acestei stări de fapt este reducerea de ansamblu a nivelului de trai și calității vieții și exodul tinerilor care conduce la depopularea și îmbătrânirea zonei. Un efect imediat este și nivelul scăzut al activității societății civile și lipsa mijloacelor de a sprijini persoanele aflate în situații cu risc mare de excluziune socială.

Principalele obiective previzionate a fi atinse prin aplicarea SDL 2016-2020:

Creşterea eficienţei agriculturii practicate în Microregiunea Hârtibaciu (îmbunătățirea înzestrării materiale a exploatațiilor, facilitarea accesului la finanțare pentru fermierii din zonă, sprijinirea asocierii agricultorilor, practicarea agriculturii în spații protejate, agricultura ecologică și de înaltă valoare naturală s.a.).

Revitalizarea economică şi socială a Microregiunii Hârtibaciu (sprijinirea înființării sau dezvoltării de activități non-agricole, în special în domeniul serviciilor și producției, sprijinirea înființării de noi structuri turistice în zonă, sprijinirea înființării de noi locuri de muncă,

facilitarea accesului la servicii sociale în zonă sau creşterea numărului de servicii sociale de care pot dispune categoriile defavorizate și romii din zonă).

Prezervarea şi promovarea patrimoniului natural şi cultural al MH, a identităţii istorice a MH. Sprijinirea reabilitării monumentelor de patrimoniu de categorie B din zonă, în special a clădirilor legate de „Mocăniţa", sprijinirea realizării unei rețele de informare turistică în zonă – inclusiv cu informaţii legate de zonele Natura 2000.

Intenția de a desfășura activități de cooperare (dacă e cazul)
Prin cooperarea cu GAL-uri din tara şi străinătate, GAL MH are intenţia de a conecta teritoriul reprezentat la tendinţele şi direcţiile europene de dezvoltare. Printre intenţiile de colaborare aflate în diferite stadii de maturitate se numără:

- un proiect de cooperare international împreuna cu GAL-ul german Ostprignitz-Ruppin (www.lag-opr.de),
- un proiect de cooperare cu GAL-urile Dealurile Târnavelor și Podișul Mediașului.

Toate inițiativele de colaborare au în vedere facilitarea atingerii obiectivelor SDL GAL MH.

CAPITOLUL I: PREZENTAREA TERITORIULUI ȘI A POPULAȚIEI ACOPERITE – ANALIZA DIAGNOSTIC -

CARACTERISTICILE DEFINITORII ALE TERITORIULUI GAL MH

Teritoriul acoperit de GAL Microregiunea Hârtibaciu se poate caracteriza succint prin cinci caracteristici esențiale, caracteristici care îi și confera coerența teritorială și omogenitatea economico-socială:

- sărăcia în care trăiește jumătate din populaţia teritoriului (nivelul IDUL este mai mic de 55 in 10 din cele 15 localităţi ce compun GAL MH: Alţîna-52,15; Bîrghiș- 49,20; Brădeni-44,55; Bruiu-47,63; Chirpăr-52,68; Iacobeni-50,96; Marpod-49,02; Mihăileni-50,40; Nocrich-52,10; Vurpăr-47,18;
- întregul teritoriu este situat in Zone cu Valoare Naturală ridicată, unele părti ale teritoriului făcând parte atât din Situri de Importanţă Comunitară cât şi din Arii de Protecţie Avifaunistică sau având rezervatii N2000 unice;
- agricultura ca activitate predominantă pentru două treimi din populatie; teritoriul GAL MH (inclusiv oraşul Agnita) este definit de caracterul lui rural;
- existenţa unor comunităţi rome bine reprezentante, grupate in zonele cu nivel de sărăcie extremă şi aflate in pericol de segregare si excluziune;
- izolarea teritoriului, acesta situându-se departe de centrele urbane mari și căile rutiere principale;

O altă caracteristică comună a Microregiunii Hârtibaciu este multiculturalitatea ei, zona reprezentând unul dintre principalele habitate ale sașilor transilvăneni. În decursul prezenței lor de peste 800 de ani, aceștia și-au pus amprenta nu doar din punct de vedere arhitectural asupra acestei regiuni cu biserici fortificate cunoscute la nivel mondial. Influența acestei etnii asupra culturii, tradițiilor și limbii celorlalte grupuri etnice persistă chiar și astăzi, după emigrarea in masă a sașilor. Chiar și în prezent cca. 35% dintre locuitorii teiroriului GAL MH vorbesc limba germană, iar 9% vorbesc limba maghiară.

Valea Hârtibaciului este legată de Municipiul Sibiu prin drumul județean DJ 106A, de Municipiul Mediaş prin drumul județean DJ 141 şi de Municipiul Sighișoara prin drumul județean DJ 143A.

CARACTERIZARE DEMOGRAFICĂ A TERITORIULUI GAL MH

Populația la nivelul GAL MH (Indicator de context C1) este de 44.073 persoane, structura de vârstă (indicator de context C2) fiind echilibrată în funcţie de sex (50,29 sex masculin, 49,71% sex feminin), 64,62% din populatie este în vârstă de până la 44 de ani, iar 35,58% în vârstă de până la 24 de ani. Sporul natural la nivelul teritoriului este de +105, cu un sold al migraţiei de -67 persoane/an la nivelul anului 2011 (edemos.insse.ro). Sporul natural pozitiv reprezintă o presiune pozitivă, un factor deosebit de favorabil in contextul existenţei unei tendinţe contrare la nivel naţional (-53.171) (edemos.insse.ro). Calitatea vieţii, lipsa locurilor de muncă și tendința de sărăcire accentuată a zonei duce la un sold negativ al migraţiei, în special în rândul tinerilor, cu efecte economice şi sociale negative. E de aşteptat ca, în lipsa unor măsuri concertate de creştere a calităţii vieţii, situația să se deterioreze pe termen mediu si lung. Riscul depopulării zonei a fost considerat major de 19,25% din cetățenii GAL MH chestionaţi. Densitatea populatiei (indicator de context C4) este de 31,73 loc/km2, foarte redusă în raport cu media pe România (84,72 loc./km2), similară cu cea din județele Harghita si Tulcea. În ceea ce privește structura populației

stabile pe etnii, pe teritoriul Microregiunii Hârtibaciu locuiau: 37.228 români (84,46%), 3.392 romi (7,70%), 735 maghiari (1,67%) și 475 etnici germani –sași- (1,09%) (Sursa: RPL 2011)

CARACTERIZARE ECONOMICĂ

a) Agricultura

Din populaţia în vârstă de muncă de 28.516 locuitori (RPL 2011), 17.304 persoane au fost ocupate în agricultură (RGA 2010-T35b) (indicator de context C22), ceea ce reprezintă 60,68% din total. Proporţia este, in fapt, mai mare având in vedere că RGA 2010 nu a luat in calcul zilierii, iar RPL 2011 nu a publicat incă date despre populaţia aptă de muncă la nivel de localităţi.

În ceea ce privește tipurile de exploataţii agricole (ferme) (indicator de context C17) majoritatea populaţiei ocupate în agricultură (17.024 persoane, cfm. RGA 2010-T35b) a lucrat în gospodării individuale fără personalitate juridică (98.38%). Având în vedere şi numărul foarte mare de gospodării individuale (8.878 –RGA 2010 T35a), rezultă că media lucrătorilor agricoli/exploataţie agricolă este 1,95 ceea ce reprezintă o uriaşă problemă din punct de vedere economic. 52,23% dintre cei chestionaţi din teritoriul GAL MH au considerat că este necesară sprijinirea şi dezvoltarea micilor agricultori producătorilor agricoli.

Pe teritoriul GAL MH există un număr de 40 societăţi comerciale cu activitate în agricultură în care activează 179 de lucrători agricoli (4,475 persoane/exploataţie) şi incă 9 PFA sau Întreprinderi Individuale/familiale în care activează 26 de persoane (2,88 persoane/ exploataţie).

Situaţia pregătirii agricole a administratorului de ferma în exploataţiile agricole (indicator de context C24) fără personalitate juridică este un alt element negativ al agriculturii practicate pe teritoriul GAL MH (RGA 2010 T38a) - din cei 8.784 aministratori de ferme, 8.423 (95,89%) aveau doar pregătire practică, 312 (3,55%) aveau pregătire agricolă de bază, 49 (0,56%) aveau pregătire agricolă completă şi doar 24 participaseră la cursuri de pregătire in ultimul an. În fermele cu personalitate juridică situaţia este ceva mai bună: 33,68% dintre administratorii de ferme aveau pregătire agricolă de bază sau completă. (RGA T39a).

Suprafaţa medie agricolă pe care o utilizează o exploataţie agricolă (indicator de context C18) este de 7,94 ha, suprafaţa totală agricolă utilizată in total fiind 74.773 ha. Din această suprafaţă, 49,66% se află în proprietate şi 4,18% în comodat. Doar 43,42% sunt terenuri în arendă, parte sau concesiune (RGA2010 T3b). Pe clase de mărime a suprafeţelor agricole cultivate în exploataţii: 60% dintre acestea au în exploatare un teren de până la 2ha, iar 92% se încadrează in 0-10 ha. (RGA 2010 T5a).

În ceea ce priveşte rezerva pentru creştere extensivă (creşterea suprafeţei agricole exploatate), din totalul de 86.353,1 ha, 86,59% din suprafaţă este utilizată în agricultură, 8,65% nu este încă utilizată, iar 4,76% are alte destinaţii (drumuri, construcţii, suprafaţă impădurită) (RGA 2010 – T8b).

31,92% dintre cei chestionaţi din teritoriul GAL MH au considerat că este necesară asocierea producătorilor agricoli, 14,5% considerând că asocierea trebuie să reprezinte unul dintre primele 5 domenii de dezvoltare ale teritoriului.

În ceea ce priveşte culturile:

- în zonă predomină suprafeţele cultivate cu porumb (67,80%) (RGA2010 T9b1).
- la alte culturi: 42,9% cartof, 11,22% sfeclă, 1,57% rădăcinoase, 10,99% legume, pepeni şi căpşuni- din care 0,03% sunt culturi in spaţii protejate (sere) (RGA 2010 T9b4). Nivelul culturilor în spaţii protejate este foarte redus şi trebuie stimulat, foarte mulţi din cei chestionaţi

la nivelul teritoriului au fost interesaţi în investiţii în acest domeniu, având în vedere valoarea adaugată şi productivitatea mai ridicată a culturilor de acest tip.
Zootehnie: Efectivele de animale deţinute în fermele din teritoriul GAL MH numără 13.985 bovine, 134.997 ovine, 5.949 caprine, 38.291 porcine, 147.783 păsări, 2.997 cabaline, 129 măgari si catâri, 1.532 iepuri şi 7.126 familii de albine (RGA 2010 T12b). În conformitate cu ratele de conversie stabilite prin Regulamentul (CE) 1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare pentru Regulamentul (CE) 1698/2005, sunt necesare 44.146,2 ha păşunat pentru acest nivel al efectivelor de animale (Unităţi de Vită Mare – indicator de context C21). Fermele situate în teritoriul GAL MH dispun de 46.060,55 ha păşunat (RGA 2010 T9b8). Aceasta înseamnă o încărcare de 95,84%. Este necesară încurajarea crescătorilor de bovine, cabaline si a apicultorilor precum şi limitarea creşterii numărului de ovine in zonă.
Gradul de înzestrare şi mecanizare în agricultura este insuficient şi nesatisfăcător. Fermele din teritoriul GAL MH aveau în proprietate în 2010 următoarele utilaje agricole: 958 tractoare, 42 motocultoare, 673 pluguri pentru tractoare, 96 cutivatoare mecanice, 76 combinatoare, 392 grape mecanice, 227 semănători cu tracţiune mecanica, 103 maşini pentru împrăştiat îngrăşăminte, 175 maşini pentru erbicidat şi tratamente, 36 combine pentru recoltat cereale, oleaginoase şi seminceri, 29 combine pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr şi cartofi, 188 motocositoare. Deşi suprafaţa agricolă a fermelor din GAL MH reprezintă 29% din cea a Jud. Sibiu, înzestrarea tehnică este doar 22% din cea a judeţului. Sunt necesare investiţii în mijloace de producţie la nivelul gospodăriilor agricole.
Producţia de energie din surse regenerabile (indicator de context C43) care provine din agricultură este zero la nivelul teritoriului GAL MH (RGA 2010 T31), dar şi la nivelul Jud. Sibiu.
Agricultura de înaltă valoare naturală: din 74.773 ha suprafaţă agricolă utilizată, doar 1.331 ha reprezintă suprafaţă agricolă utilizată certificată ecologic, iar 1.768 ha suprafaţa agricolă utilizată aflată în conversie (un total de 4,14%) (RGA 2010 T32b). Este necesară creşterea ponderii suprafeţelor certificate ecologic şi a agriculturii cu înaltă valoare naturală (indicator de context C37) având în vedere potenţialul ridicat al zonei pentru agricultura ecologică. În zonă nu există facilităţi pentru procesarea primară a produselor agricole şi nici spaţii conforme pentru depozitarea acestora.
Venitul întreprinderilor agricole (indicator de context C26) a fost in 2014 de 8.896.293 lei, reprezentând 2.001.595,9 euro (cursul mediu BNR 4,4446 lei/euro). Productivitatea muncii în agicultură (indicator de context C14) este extrem de redusă: 51,76 lei/persoană, reprezentând 11,65 euro. Valoarea redusă se datorează economiei nefiscalizate şi evidentei lipse de eficienţa a activităţii agricole (înzestrare cu mijloace fixe uzate, terenuri de suprafeţe foarte reduse).

b) Producţia şi serviciile

Doar 5.722 persoane din totalul de 28.516 persoane în vârsta de muncă (20%) sunt angajate în activităţi non-agricole (www.edmos.insse.ro). Din totalul persoanelor ce activau în sectorul non-agricol, 3.081 lucrau în producţie şi construcţii (53,84%) şi doar 2.641 în sectoare de comerţ şi servicii (46,16%) (din care doar 188 - 3,29% în sectorul turistic). Valorile raportate la totalul populaţiei în vârstă de muncă sunt: 10,8% în producţie şi construcţii, 9,26% în servicii si comerţ, 0,66% în turism şi activităţi recreative (faţă de 60,68% în agricultură). La nivelul întregului teritoriu GAL MH existau în 2014 doar 11 structuri turistice cu funcţiuni de cazare, structuri ce furnizau un total de 314 locuri de cazare. Activitatea turistică trebuie dezvoltată şi incurajată. Este necesară sprijinirea înfiinţării şi dezvoltării de activităţi non-agricole, în special în ceea ce priveşte activitatea turistică şi serviciile pentru populaţie (indicator de context C11).

Activităţile de producţie şi servicii sunt mai dezvoltate în oraşul Agnita şi în comunele din apropierea Municipiului Sibiu (Roşia, Şelimbăr). Activitaţile de servicii de transport, industrie alimentară şi lucrari de construcţii sunt diseminate pe întreg teritoriul GAL MH. Nivelul serviciilor pentru populatie şi industrie este considerat nesatisfăcător de participanţii la ancheta realizată de GAL MH. Zona e caracterizată și printr-o lipsă de apetență pentru risc.

c) Social-minoritaţi

Un număr foarte mare de persoane la nivelul întregului teritoriu nu au niciun venit cu excepţia prestaţiilor sociale (aproximativ 4.000 persoane), iar majoritatea celor ce activează în agricultură practică agricultura de subzistenţă sau semi-subzistenţă. Creşterea numărului de locuri de muncă este absolut necesară la nivelul întregului teritoriu GAL MH şi reprezintă un obiectiv important atât din punct de vedere economic cât şi social. Societatea civilă, asociaţiile, fundaţiile şi organizaţiile non-guvernamentale au crescut ca număr, dar încă sunt insuficiente pentru a asigura reprezentarea şi implicarea necesară a societaţii în viaţa comunitaţii. Serviciile sociale din cadrul primariilor sunt insuficient dotate, iar personalul acestora insuficient pregătit. Este necesară atragerea ONG-urilor cu experienţa în domeniul social şi cultural şi sprijinirea societaţii civile pentru înfiinţarea unui număr cât mai mare de organisme non-guvernamentale.
Minoritatea romă declarată, reprezentând 7,70% din populaţia teritoriului GAL MH, este grupată în câteva comunităţi mari, numărând peste 200 de persoane în special în localităţile cu IDUL foate scăzut: Iacobeni (956 romi), Altîna (393 romi), Brădeni (337 romi) Mihăileni (243), Nocrich (231). Există un pericol ridicat de segregare al comunităţilor rome, în special în localităţile Iacobeni, Brădeni, Mihăileni, Altîna si Nocrich. Minoritatea romă este slab reprezentata sau nereprezentata la nivelul tradiţiilor culturale sau al meşteşugurilor din zonă. Atât copiii, cât şi adultii sunt insuficient sprijiniţi pentru integrarea în comunitate şi pentru creşterea calităţii vieţii şi a nivelului de trai. Sunt necesare investiţii în domeniul social şi în cel al minorităţii rome.

d) Infrastructura de bază

La nivelul infrastructurii de bază, majoritatea localităţilor din teritoriul GAL beneficiază de finanţare pe POS Mediu pentru reţelele de apa-canal şi au cel puţin drumul principal asfaltat prin grija Consiliului Judeţean Sibiu. Asfaltarea celorlalte drumuri din comune şi sate trebuie propusă spre finanţare AFIR la nivel national. Există dispensare (majoritatea insuficient dotate) în majoritatea reşedinţelor de comună şi un spital Orăşenesc în Agnita, spital care nu a fost închis datorită rolului important pe care îl are in zona GAL MH. În zonă funcţionează bine SMURD şi serviciul de Ambulanţă.
Acoperirea cu infrastructură ITC (CATV, internet, telefonie) este satisfăcătoare la nivelul teritoriului GAL, ceea ce a încurajat dezvoltarea aptitudinilor şi deprinderilor IT în rândul tinerilor. Nu sunt necesare investiţii publice suplimentare în infrastructura ITC.

e) Educaţie

Toate comunele au şcoli cu clasele I-VIII, clădirile fiind reabilitate cu sprijinul Ministerului Educaţiei, al primăriilor sau al finanţărilor accesate de comune. Dotarea şcolilor este insuficientă şi inadecvată în ceeea ce priveşte echipamentele ITC şi laboratoarele. În Agnita funcţionează liceul teoretic A.T Laurian. În ceea ce priveşte nivelul de educaţie al populaţiei se remarcă două trăsături principale: cei mai mulţi absolvenţi de învăţământ superior sunt în oraşul Agnita (29,11% şi în Şelimbăr (48,02%); în restul teritoriului ponderea absolvenţilor de studii superioare cu licenţa se situează în jurul valorii de 2%. Situaţia se păstrează şi în ceea ce priveşte absolvenţii de studii post-liceale şi

de maiștri, profesional și de ucenici. Nivelul de pregătire al elevilor din învățământul secundar este relativ redus, în primul rând datorită dificultăților materiale cu care se confruntă familiile acestora. Realizarea de programe de tip școală-după-școală trebuie să rămână o prioritate la nivelul întregului teritoriu GAL MH. Acoperirea bună cu rețele broadband a încurajat tinerii să urmeze cursuri de formare în domeniul IT, majoritatea realizând activitați de web design sau încercând să realizeze magazine virtuale.

f) Patrimoniul cultural material și imaterial

Pe teritoriul Microregiunii Hârtibaciu se află în jur de 150 monumente istorice conform „Listei monumentelor istorice 2015, Județul Sibiu", elaborată de Institutul Național al Monumentelor Istorice.

Muzeul din Agnita cumulează și sintetizează toată cultura și etnografia Văii Hârtibaciului. Muzeul deține un număr de 5.469 de bunuri culturale din domenii diferite: etnografie, arheologie, istorie, artă decorativă, numismatică, fotografii vechi, cărora li se adaugă colecția de carte. Colecția este formată din 12.211 volume achiziționate, pentru biblioteca muzeului, de către Erhard Andrée în perioada 1959 - 1970. Colecția se compune din 10.000 de volume din domeniul istoriei, culturii, literaturii, 50 de tipărituri rare, din secolele XVI-XVII, Transilvanica, o colecție completă a scrierilor lui Erasmus von Rotterdam. Colecția de carte, în marea ei majoritate este în limba germană conține 649 cărți susceptibile de a face parte din patrimoniul cultural național. Spațiile de depozitare si expunere a obiectelor de patrimoniu sunt necorespunzătoare, multe dintre colecții fiind în pericol real de degradare. În decursul timpului și până astăzi, regiunea a fost și este marcată de o bogăție ieșită din comun a obiceiurilor, tradițiilor și a patrimoniului cultural, urmare a conviețuirii timp de secole a celor de etnie germană, ca și minoritate națională în cadrul Transilvaniei respectiv României, cu celelalte etnii. În comunitățile sătești existau structuri de întrajutorare („vecinătăți") care asigurau sprijinul familiilor nevoiașe.

„Parada lolelor" (germ. Urzelnlauf) reprezenta un obicei păgân, al cărui scop era alungarea spiritelor rele respectiv ale iernii prin zgomot și măști fioroase. La Agnita, acest obicei a fost preluat de către bresle. Măștile înspăimântătoare însoțeau predarea lăzii breslei de către starostele vechi celui nou, în fiecare an în prima luni după bobotează. Privind tradiția lolelor din Agnita, s-a realizat convertirea unui obicei săsesc într-unul cu participare etnică multiplă, continuatorii acestuia fiind in majoritate români sau romi. Toate comunele (uneori până la nivel de sate componente) au tradiții proprii atât în ceea ce privește ținuta vestimentară cât și cântecul și jocul, chiar dacă sunt unite de tradiții și sărbători comune. Toate aceste valori de patrimoniu imaterial sunt in pericol de fi pierdute daca nu sunt sprijinte si prezervate.

g) Patrimoniul de mediu

Numele zonei	Suprafața zonei Natura 2000 pe teritoriul GAL MH [ha]	Caracteristici principale (clasificarea directivelor privind Habitatele, Păsări, Habitate și păsări)
"Podișul Hârtibaciului" (ROSPA 0099)	98.629	SPA - Conservarea speciilor de păsări
Sighișoara - Târnava Mare (ROSCI 0227)	1428	SCI - Conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice
Oltul Mijlociu - Cibin -	575	SCI - Conservarea habitatelor

Hârtibaciu (ROSCI 0132)		naturale şi a florei şi faunei sălbatice
Padurea de stejar pufos de la Petiş (ROSCI0148)	92	Conservarea habitatelor naturale şi a florei şi faunei sălbatice

Toate comunele Microregiunii Hârtibaciu sunt incluse în "Podişul Hârtibaciului" (ROSPA 0099): opt cu 100% a suprafeţei lor, două aproape în totalitate, trei cu 20% sau chiar mai mult. Suprafaţa arealului este de aproximativ 2.600 km2, câte o jumătate fiind situată în judeţul Sibiu respectiv judeţul Braşov. Rezervaţia acoperă cca. un sfert din suprafaţa judeţului Sibiu. Padurea de stejar pufos de la Petiş (ROSCI0148) se afla pe teritoriul administrativ al comunei Şeica Mare. Suprafaţa totală a ariilor protejate pe teritoriul GAL Microregiunea Hârtibaciu este de 1.007,24 km2, în timp ce suprafaţa totală a teritoriului este de 1.389 km2. Aceasta înseamnă că 72,52% din suprafaţa GAL Microregiunea Hârtibaciu reprezintă arii protejate Natura 2000.
Unul dintre cele mai importante monumente de patrimoniu, de care se leagă imaginea, istoria şi identitatea zonei este "Mocăniţa", trenul cu abur pe cale ferată cu ecartament îngust ce asigura legătura între Sibiu şi Sighişoara. Având în vedere valoarea de simbol cu potenţial de brand al Mocăniţei, este necesar să fie sprijinite iniţiativele de finanţare a proiectelor legate de acest obiectiv de patrimoniu.

CAP II COMPONENȚA PARTENERIATULUI

Parteneriatul GAL Microregiunea Hârtibaciu acoperă un teritoriu omogen cu o populatie totala de 44.073 locuitori (cf. Recensamantului populatiei 2011) întins pe o suprafață totală de 1388,79 km^2 si de este format din 68 de membri, după cum urmează:

- 16 parteneri publici (23,53% din totalul partenerilor) dintre care:
  - 15 autorități publice locale (Orașul Agnita si comunele: Alțîna, Bîrghiș, Brădeni, Bruiu, Chirpăr, Iacobeni, Marpod, Merghindeal, Mihăileni, Nocrich, Roșia, Șeica Mare, Șelimbăr, Vurpăr) ca principali promotori ai dezvoltării Microregiunii Hârtibaciu
  - o unitate de invatamant (Școala cu Clasele I-VIII G.D. Teutsch Agnita) cea mai veche școala de pe Valea Hârtibaciului si scoala cu traditie interculturala si multiculturala. Școala G.D.Teutsch pastrează și in prezent o clasă cu predare in limba germană, limba minoritării săsești, conlocuitoare.
- 31 de parteneri privati (45,59% din totalul partenerilor). Partenerii privati sunt cei mai numeroși in componența GAL MH, având in vedere ca aceștia reprezinta motorul dezvoltării economice a zonei. Structura partenerilor privati se corelează cu sectoarele de interes ale Microregiunii Hârtibaciu, astfel:
  - 18 dintre partenerii privați desfășoară activități agricole (8 ferme mixte: Avram Mirela PFA, Duță V. Mihai Florin PFA, SC Julia Bio-Expo SRL, Stoica V. Aurel ÎI., Buzilă Nicolae Emil PFA, Mihai Simion PFA, Lazăr A. Felicia PFA, Lazăr Toader Alexandru PFA; 2 zootehnie: Subțirel Alina PFA, Banea Olgica PFA; 4 apicultură: Virchea Ioan Viorel PFA, Oros Bogdan PFA, Crețu Ioan apicultor PFA, Loghin Mihaela Ana PFA; 4 legumicultură si pomicultură: Radu Bianca Alexandra ÎI, Drăgan Dragoș PFA, Veza Dana PFA, Curcean Sebastian PFA);
  - 5 desfășoară activități de prestări servicii (SC Alfor Prod SRL; Mehrer Manfred Rainer ÎI, Gavrilă Livia PFA, SC Duo Comp SRL, SC Cezadar Invest SRL)
  - 3 activități în domeniul turismului - cazare si activități recreative (SC Elva Păltiniș SRL, SC Turism Dealul Frumos SRL, Măsalar Daniela Mălina ÎI)
  - 5 desfașoară activități de producție - prelucrarea lemnului, panificație, textil si activități meșteșugărești (SC Butoiașul SRL, SC Agnita Conf Prest SRL, Rebrișoreanu Elena ÎI, Boldizsar Violeta ÎI, Trifu Aurel PFA).
- 20 parteneri reprezentanți ai societății civile (29,41% din totalul partenerilor), dintre care 19 ONG-uri și o unitate de cult – reprezentantă a minorității locale religioase, de etnie germană. ONG-urile partenere desfășoară activități in domeniile reprezentative ale Microregiunii Hârtibaciu, după cum urmează:
  - 3 ONG-uri cu activități în domeniul agricol (Asociația Crescătorilor de Ovine din Regiunea Hârtibaciului Sibiu – Eco Miorița – grup de producători recunoscut MADR; Asociația Crescătorilor de Animale din Apoș; Asociatia Crescătorilor de Taurine Agnita);
  - 8 ONG-uri din teritoriu cu activități în domeniul turismului, in special promovarea și punerea în valoare a patrimoniului mobil si imobil (Asociația Hosman Durabil, Asociația Cultural Edilitară A. T. Laurian, Asociația Cultural Artistică Ilarion Cocișiu, Asociația Obștea Satului Săsăuș, Asociația Culturală Ortodoxa Agnita, Asociația Culturală Villa Abbatis, Breasla Lolelor, Asociația Monumentum)
  - 1 ONG din afara teritoriului GAL MH, ONG cu o implicare deosebită în dezvoltarea turistică a zonei Hârtibaciu - Asociatia Prietenii Mocănitei (cu sediul in Municipiul Sibiu), ONG care activează în scopul restaurării și reabilitării liniei ferate cu ecartament îngust Agnita – Sibiu – Sighișoara – monument de patrimoniu de importanță locală a Văii Hârtibaciului. Activitățile Asociației Prietenii

Mocăniței sunt foarte cunoscute, inclusiv în sfera media on-line, fiind unul din ONG-urile cele mai active în zona Văii Hârtibaciului. Asociația Prietenii Mocăniței a devenit partener al GAL MH în urma manifestării interesului acesteia pentru dezvoltarea teritoriului GAL MH prin intermediul promovării turismului cultural. Asociația Prietenii Mocăniței militează și desfășoară activități de voluntariat și crowdfunding în vederea restaurării și reabilitării liniei ferate cu ecartament îngust, Sibiu – Agnita, (monument de patrimoniu de interes local) urmărind punerea în valoare a tuturor obiectivelor de patrimoniu cultural și natural, situate pe traseul străbătut de linia ferată (care traversează un număr de 9 UAT-uri, membre ale teritoriului GAL Microregiunea Hârtibaciu: Agnita, Bîrghiș, Chirpăr, Alțâna, Nocrich, Marpod, Roșia, Vurpăr, Șelimbăr). De-a lungul traseului liniei ferate, ulterior restaurării acesteia vor putea fi dezvoltate trasee turistice.

- 2 ONG-uri cu activitați in domeniul serviciilor sociale (Asociația Cornelia și Bobu, Liga pentru Renaștere Morală)
- 2 ONG-uri cu activități sportive (Asociația Sportivă Știinta – Agnita si Asociația Club Sportiv Agnita)
- 1 ONG cu obiect de activitate în domeniul protecției Mediului (Fundația Radu), ONG care desfășoară în teritoriul GAL MH activități de informare, motivare și mobilizare a populației în vederea diminuării cantității de deșeuri generată de populație, în special prin valorificarea deșeurilor refolosibile, reciclabile.
- 1 ONG cu obiect de activitate în interesul tinerilor (Asociația Zâne pentru Tineret) asociație menită să stimuleze voluntariatul în rândul tinerilor pe teme de dezvoltare personală, să întreprindă activități în domeniile social, cultural, artistic, educațional, comunicativ, ecologic, intercultural, caritabil.
- 1 formă asociativă care reprezintă interesele minorității locale religioase, de etnie germană. În decursul timpului şi până astăzi, regiunea a fost şi este marcată de o bogăţie ieşită din comun a obiceiurilor, tradiţiilor şi a patrimoniului cultural, urmare a convieţuirii timp de secole a celor de etnie germană, ca şi minoritate naţională în cadrul Văii Hârtibaciului, cu celelalte etnii. Microregiunea Hârtibaciu păstrează deopotrivă și în prezent, obiceiuri și tradiții românești și săsești, promovate și transmise din generație în generație. Cu ajutorul Parohiei Evanghelice C.A Agnita și cu ajutorul Asociației Breasla Lolelor (partenera si aceasta in GAL MH) au avut loc din anul 2006 încoace numeroase schimburi culturale între hârtibaceni și sașii proveniți din Valea Hârtibaciului, actualmente cetățeni germani de origine română.
- 1 ONG care reprezinta interesele minorității rome (Asociația romilor Roșia) inființată in martie 2016.

- 1 persoană fizică relevanta – dl. Ilarion Bârsan – inițiatorul GAL Microregiunea Hârtibaciu, cu o bogată activitate Leader în teritoriu. GAL Microregiunea Hârtibaciu este unul din cele mai vechi grupuri de acțiune locală din România, luând naștere în anul 2006 și constituindu-se ca asociație formală în anul 2007. Sub directa îndrumare a d-lui Ilarion Bârsan, GAL Microregiunea Hârtibaciu a accesat începând cu anul 2010 Masurile Leader 431.1 431.2 si 421, proiecte finalizate și implementate cu succes. Dl. Ilarion Bârsan este coordonatorul asocierii unitatilor administrative locale de pe Valea Hârtibaciului în cadrul ADI Asociatia Valea Hârtibaciului, în cadrul careia realizează publicația Gazeta Hârtibaciului, de informare și promovare a zonei. De asemenea, dl Ilarion Bârsan posedă o vastă experiență in activități sociale si culturale: Coordonarea Asociației Apador – activități de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice și protejarea patrimoniului material imobil - a inițiat si coordonat activitatea de clasificare ca monument de patrimoniu a liniei ferate cu ecartament îngust Agnita –Sibiu.

CAP III Analiza SWOT

TERITORIU

Puncte tari	**Puncte slabe**
Zonă favorabilă pentru agricultură eco/tradiţională Monumente de patrimoniu/naturale valoroase Tradiţii şi obiceiuri unice Meşteşugari pricepuţi în meserii tradiţionale Produse tradiţionale valoroase Infracţionalitate redusă Rețea de internet vastă, de mare viteză	Investiţii reduse în agricultură, în special pentru agricultura ecologică Infrastructura turistică extrem de redusă Zonă relativ izolată IDUL mai mic de 55 de puncte pentru 10 din cele 15 localităţi ce participă la teritoriul GAL MH Infrastructura edilitară încă slab dezvoltată
Oportunităţi	**Ameninţări**
Finanţarea lucrărilor de infrastructură prin AFIR la nivel naţional, prin POS Mediu şi Orizont 2020 Zona este atrăgătoare turistic în contextul politic şi social actual Interesul încă menţinut al comunităţii saxone din Germania pentru zona natală poate genera o creştere a fluxului de turişti în interes de afaceri şi personal Creşterea economică la nivel naţional şi stabilitatea economică pot conduce la creşterea valorii investiţiilor private	Instabilitatea politică poate conduce la instabilitate economică la nivel naţional şi în teritoriul GAL MH Întârzierea realizării celor două autostrăzi (Sibiu-Arad-Bucureşti) şi Bihor-Cluj- Bucureşti reduc oportunităţile de afaceri şi menţin zona GAL MH în izolare.

POPULAŢIA

Puncte tari	**Puncte slabe**
Multiculturalitate Spor natural pozitiv Structura echilibrată a populaţiei în ceea ce priveşte raportul femei/bărbaţi şi tineri/vârstnici. Agnita are tradiţie în ceea ce priveşte pregătirea tehnică a elevilor şi tinerilor Forţa de muncă disponibilă Infracţionalitate redusă	Densitate foarte redusă a populaţiei Grad redus de pregătire al populaţiei IDUL foarte redus (mai mic de 55 pentru 10 din cele 15 localităţi incluse în GAL HM Minoritatea romă nu este integrată, existând pericolul segregării şi excluziunii sociale a reprezentanţilor etniei. Facilităţi insuficiente pentru educarea elevilor cu situaţii sociale rele. Nivelul veniturilor salariale este foarte redus

	Lipsa unor politici de atragere sau menţinere a tinerilor în zonă.
Oportunităţi	**Ameninţări**
Accesarea fondurilor pentru pregătirea tinerilor şi preluarea de către aceştia a fermelor familiei Îmbunătăţirea situaţiei economice a zonei va conduce la creşterea nivelului de trai şi îmbunătăţirea calităţii vieţii pentru toţi locuitorii GAL MH Facilitarea şi favorizarea înfiinţării şi dezvoltării de societăţi comerciale de către tineri.	Migraţia tinerilor Pierderea tradiţiilor şi a valorilor culturale, (risc crescut pentru minorităţi) Abandonul şcolar în condiţiile inrăutăţirii nivelului de trai şi a creşterii excluziunii sociale. Depopularea satelor

ACTIVITĂŢI ECONOMICE

Puncte tari	**Puncte slabe**
Zonă favorabilă pentru agricultură eco/tradiţională Monumente de patrimoniu/naturale valoroase ce pot atrage turiştii Tradiţii şi obiceiuri unice Meşteşugari pricepuţi în meserii tradiţionale Produse tradiţionale valoroase Infracţionalitate redusa Număr ridicat de unităţi de vită mare cu potenţial de creştere Se practică cu succes şi pe o scară ridicată apicultura şi creşterea bivolilor	Viabilitate redusă a intreprinderilor (spor negativ al numărului de intreprinderi) Izolarea teritoriului conduce la costuri de transport (materii prime şi produse finite) crescute reducând competitivitatea intreprinderilor din teritoriul GAL MH Fragmentarea suprafeţelor agricole datorată proprietăţii determină un nivel redus al eficienţei agriculturii Înzestrarea materială redusă a fermelor Agricultura nefiscalizată în proporţie foarte mare. Număr încă redus de asociaţii de producători sau cooperative de producţie Număr mare de ferme de subzistenţă sau semi-subzistenţă Proporţie redusă a agriculturii cu înaltă valoare ecologică Nu se produce energie verde Număr foarte redus de unităţi turistice Număr insuficient de societăti comerciale cu activitate de servicii pentru populaţie Zona nu beneficiază de publicitatea necesară pentru atragerea

	turiştilor În teritoriul GAL MH nu există suficiente structuri de procesare primară a produselor agricole şi nici spaţii de depozitare adecvată a produselor Practicarea agriculturii în spaţii protejate este extrem de redusă Lipsa atelierelor de producţie Îmbătrânirea accentuată a administratorilor de ferme.
Oportunităţi	**Ameninţări**
Diversificarea formelor de turism şi patrimoniul natural şi antropic al teritoriului GAL MH Existenţa zonelor N2000 pe o suprafaţă de peste 70% din teritoriul GAL impune dezvoltarea predilectă a sectorului de turism, servicii şi agricultura ecologică. Finanţarea prin AFIR si LEADER/GAL a activităţilor agricole şi non-agricole în spaţiul, rural. Sprijnirea proiectelor legate de Mocănita, monument de patrimoniu ce reprezintă imaginea GAL MH şi are un puternic potenţial de brand turistic şi economic.	Reducerea populaţiei apte de muncă ca urmare a migraţiei tinerilor poate conduce la reducerea activităţii economice existente Competiţia firmelor mari de prelucrare a produselor agricole şi concurenţa marilor ferme în raport cu micii fermieri

ORGANIZAREA INSTITUŢIONALĂ ŞI SOCIALĂ

Puncte tari	**Puncte slabe**
Existenţa colectivului GAL MH şi a brandului reprezinta elemente de cristalizare a mesajului şi faciliteaza animarea la nivelul teritoriului GAL. Succesul strategiei precedente a crescut încrederea populatiei in GAL MH Capacitate crescuta de concepere şi implementare a proiectelor şi strategiilor de dezvoltare la nivelul administraţiilor locale partenere in GAL. Creşterea implicării societăţii civile în viaţa publică prin creşterea numărului de organizaţii non-guvernamentale în teritoriul GAL MH	Colaborare foarte redusa între Administraţiile Publice Locale Încrederea redusă a populaţiei în ceea ce priveşte capacitatea administrativă a primăriilor Lipsa transparenţei la nivelul primăriilor şi instituţiilor aflate în subordinea autorităţilor publice locale şi regionale Dotarea precara a APL şi instituţiilor subordonate APL Insuficienta determinare a APL de a realiza proiecte de înfrăţire sau a propune proiecte în cadrul unor parteneriate cu APL şi ONG de peste hotare. Lipsa de eficienţa a serviciilor sociale poate duce la creşterea riscului de excluziune al populaţiei dezavantajate

Oportunităţi	Ameninţări
Creşterea capacităţii administrative a APL prin accesarea de finanţări pe POCA Creşterea şi îmbunătăţirea colaborării dintre APL în cadrul GAL	Criza economică determină reducerea capacităţii APL în ceea ce priveşte menţinerea instutuţiilor la nivel local Reducerea numărului de servicii la nivelul oraşului Agnita determină îngrădirea accesului populaţiei întregii regiuni la servicii publice (principiul "socialul urmează economicul")

CAP IV OBIECTIVE-PRIORITĂȚI-DOMENII DE INTERVENȚIE

Analiza diagnostic și analiza SWOT au scos în evidență existența în teritoriul GAL MH a urmatoarelor nevoi:

Nevoi /Obiective	I						III		Transversale		
Prioritati	P1		P2		P3	P5	P6				
Nevoie / Dom. de interv.	IA	1B	2A	2B	3A	5D	6A	6B	M	SC	I
004. Nivel adecv. de cap. şi tehno. pt realiz. de activ. agri. moderne			■			■			■		■
005. Mod. sect. de proc. a prod. agri. şi adapt. ac. la stand.UE					■		■		■		■
006. Reîntiner. gener. de fermieri				■					■	■	■
007. Restruct. şi moder.fermelor mici, în ferme orientate către piaţă			■						■	■	■
008. înfii. de grup. şi coop. de prod.					■			■			■
009. Lanţuri alimentare integrate	■	■			■						■
011. Acces facil la instr. financ. adecv. pt ferm., proces., a micilor antrepr. din zonele rurale			■		■		■				
019. Reducerea gradului de sărăcie şi a riscului de excluziune socială							■	■			■
020. Infra. de bază şi servicii adecvate în zonele rurale								■	■	■	
021. Creşt. şi divers. nr. de locuri de muncă în zonele rurale							■		■		■
022. Patrimoniu local conservat								■	■		■
023. Dezvoltare locală prin abordarea LEADER								■	■	■	■
024. îmbunătăţirea colaborării între actorii din mediul rural	■	■	■	■	■	■	■	■			■

Logica intervenției în progamarea activităților SDL GAL MH

Obiectiv de dezv. rurală Ob. transversale	Priorități de dezvoltare rurala	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
I Ob. trans: MA1 – mediu clima, inovare MA3 – mediu, clima, inovare MA2 – Mediu, clima, inovare MA4 - inovare	P.2	2.A	MA1 - Dezvoltarea exploatațiilor agricole. Art. 17	Nr de exploatații /beneficiari sprijiniți: 6 Cheltuiala publică totală: 337.500 euro. Numărul de locuri de muncă create: 5
			MA3 - Sprijin pentru micii fermieri. Art. 19	Nr de exploatații /beneficiari sprijniți: 6 Cheltuiala publică totală: 90.000 euro Numărul de locuri de muncă create: 0
		2.B.	MA2 - Instalarea tinerilor fermieri. Art. 19	Nr de exploatații /beneficiari sprijniți: 5 Cheltuiala publică totală: 200.000 euro Numărul de locuri de muncă create: 0
	P.3.	3.A.	MA4 - Sprijin pentru cooperare în agricultură. Art. 35	Nr. de expl. agr. care primesc sprijin pt. partic. la sis. de calitate, la piețele locale și la circ. de aprov. scurte, precum și la grup./org.de prod: 2 Cheltuiala publică totală: 74.304 euro Numărul de locuri de muncă create: 0
II. Ob. trans: MA1 – mediu clima, inovare	P.5.	5.D.	MA1 - Dezvoltarea exploatațiilor agricole. Art. 17	Suprafata totală sau UVM în cauză: 10 UVM Cheltuiala publică totală: 37.500 euro Numărul de locuri de muncă create: 0
III. Ob. trans:	P.6	6.A.	MN1 – Inființarea de activități nonagricole. Art. 19	Cheltuiala publică totală: 240.000 euro; EURI : 157.387,33 euro Numărul de locuri de muncă create: 5

MN1 – mediu, inovare **MN2 – Mediu, inovare** **MP1 – inovare** **MP2 – mediu, inovare**			**MN2 - Sprijin pentru activităţi nonagricole. Art. 19**	**Cheltuiala publică totală: 332.363 euro** **Numărul de locuri de muncă create: 6**
		6.B.	**MP1 – Investiţii pentru incluziunea socială şi combaterea sărăciei. Art. 20**	**Pop. netă care benef. de serv. /infra. Îmbun: 100** **Cheltuiala publică totală: 167.637 euro** **Numărul de locuri de muncă create: 0**
			MP2 - Promovare turistică şi patrimoniu. Art. 20	**Pop. netă care benef. de serv. /infra. Îmbun.: 100% (44.000)** **Cheltuiala publică totală: 315.000 euro** **Numărul de locuri de muncă create: 0** ***Obiective specifice GAL MH:*** ***Număr obiective de patrimoniu reabilitate/restaurate: 3*** ***Numar infochioscuri aflate in retea si functionale: 4***
			MP3- Imbunatatirea serviciilor de bază destinate populaţiei	**Pop. netă care benef. de serv. /infra. Îmbun: 20.000** **Cheltuiala publică totală: FEADR: 510.869,19 euro;**

CAP V – PREZENTARE MĂSURI
FIȘA MĂSURII - DEZVOLTAREA EXPLOATAȚIILOR AGRICOLE MA1/ DI 2A
Tipul măsurii:
- ✓ **INVESTIȚII**
- □ **SERVICII**
- □ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Așa cum reiese din Analiza Diagnostic și din analiza SWOT, există nevoia de investiții destinate dezvoltării exploatațiilor agricole și în creșterea capacității de prelucrare, comercializare și diversificare de produse agricole:

- înzestrarea tehnică a fermelor, precum echipamente, mașini și utilaje performante;
- stimularea cultivării și depozitării de legume (soiuri autohtone, adaptate condițiilor pedoclimatice, construcții, spații protejate de cultivare a legumelor), a culturilor de câmp (soiuri autohtone), creșterii efectivelor de animale (bovine, păsări, familii de albine) și valorificarea raselor autohtone;
- investiții necesare diversificării activităților agricole din cadrul exploatațiilor și adăugarea de plus valoare produselor agricole;
- cresterea valorii adaugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei si comercializarea directa a acestora in vederea crearii si prmovarii lanturilor alimentare integrate;
- respectarea standardelor UE aplicabile tuturor tipurilor de investitii
- introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse si procese
- aplicarea masurilor de protectia mediului, inclusiv scaderea consumului de energie si a emisiilor de GES
- promovarea investitiilor pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile
- cresterea numarului de locuri de munca
- stimularea asocierii și a investițiilor care deservesc formele asociative ale fermierilor;

Gradul relativ scăzut de dotare şi tehnologiile depăşite utilizate în majoritatea exploatațiilor agricole și a unităților de profil, se reflectă în nivelul redus al productivităţii muncii în agricultură practicată pe teritoriul GAL MH. Pentru producătorii mai mici, accentul va fi pus pe stimularea asocierii și accesarea sprijinului pentru investiții colective în interesul membrilor. Cooperativele și grupurile de producători au un rol important în mai buna corelare dintre ofertă şi cerinţele de piaţă şi în furnizarea unei eficienţe mărite prin marketing comun al produselor produse de către membrii acestora, în special în cazul fermelor mici.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: Obiectiv I - „Favorizarea competitivității agriculturii", **Obiectiv II** – „Asigurarea gestionarii durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice", **Obiectiv III** – „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă", cfm. Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii: Măsura contribuie la atingerea obiectivului specific „Creșterea eficienței agriculturii practicate pe teritoriul GAL MH".

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 2 „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor", **Prioritatea 3** „Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură", **Prioritatea 5** „Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliența la schimbările climatice în sectorul agricol, alimentar și silvic" și **Prioritatea 6** „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale";
Măsura corespunde obiectivelor art. 17 „Investiții în active fizice"din Reg. (UE) nr. 1305/2013.
Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A „Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor şi facilitarea restructurării şi modernizării fermelor, în special în vederea creşterii participării şi orientarii către piață, cât şi a diversificării agricole" cfm. art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **Protecția mediului, atenuarea schimbărilor climatice și inovare**:Prin măsura MA1 vor fi sprijinite investiţii ce vor avea în vedere ameliorarea sau protejarea factorilor de mediu prin: 1) Investiţii în construcţii, echipamente, utilaje specializate asigurării unui management durabil al gunoiului de grajd şi a altor dejectii 2) Noi metode de păstrare a producţiei agroalimentare 3) Noi metode de păstrare şi prelucrare a deşeurilor. 4) Producţia de energie electrica pentru utilizare proprie. Vor fi sprijinite investiţii ce vor avea în vedere atenuarea schimbărilor climatice şi creşterea rezistenţei la schimbările climatice prin: 1) Anveloparea clădirilor în vederea reducerii emisiilor de CO2 şi a altor GES. 2) Modificarea, reabilitarea reţelelor de transport a apei în cadrul fermei în vederea reducerii pierderilor şi prezervării resurselor de apa (reziliența la schimbări climatice). 3) Adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice şi minima intervenţie asupra solului.
Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Masura MA1 este complementară cu **MA3** – „Sprijinirea micilor fermieri", **MA4** - "Sprijin pentru cooperare în agricultură", **MN1** – „Înființarea de activități non-agricole" si **MN2** – „Sprijin pentru activităţi nonagricole".
Sinergia cu alte măsuri din SDL: MA1 – „Dezvoltarea exploatațiilor agricole", **MN1** – „Înființarea de activități non-agricole", **MN2** – „Sprijin pentru activităţi nonagricole", **MP1** – „Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei" si **MA4** - "Sprijin pentru cooperare în agricultură" contribuie la **Prioritatea 3** „Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură".

2. Valoarea adăugată a măsurii
Măsura răspunde nevoilor identificate în teritoriu și enunțate in capitolul III: 004 – Nivel adecvat de capital și tehnologie pentru realizarea de activități agricole moderne, 005 modernizarea sectorului de procesare a produselor agricole și adaptara acestuia la standardele UE, 008 – inființarea de grupuri și cooperative de producători, 009- lanțuri de alimentare integrate. Dimensiunea mică a exploatațiilor existente pe teritoriul GAL MH implică necesitatea asocierii producătorilor în vederea creșterii productivității muncii și a eficienței globale a exploatațiilor. Având în vedere bugetul mic la nivelul măsurii 19.2, este necesară realizarea unor proiecte pilot care să aibă caracter de antrenare și cristalizare a ideii și să reprezinte modele de bună practică. GAL MH se așteaptă ca succesul dezvoltării celor două grupuri de producători să fie propagate economic în întregul teritoriu și să creeze emulația necesară pentru realizarea altor grupuri de producători. La

cele de mai sus se mai adaugă valoarea adăugată a criteriilor de selecție care încurajează crescătorii de bovine și legumicultură, principii aflate în concordanță cu specificul local.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulament (UE) Nr. 1303/2013; Regulament (UE) Nr. 1305/2013; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003; Regulament (UE) nr. 1242/2008; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02; Legea cooperației agricole nr. 566/2004; Legea nr. 1/2005; Ordonanța Guvernului nr. 37/2005; Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației; Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabileşte procedura pentru marcarea şi certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete şi marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman; Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitar veterinare şi pentru siguranţa alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară şi pentru siguranţa alimentelor a activităţilor de obţinere şi de vânzare directă şi/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum şi a activităţilor de producţie, procesare, depozitare, transport şi comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală; Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitar veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităţilor care produc, procesează, depozitează, transportă şi/sau distribuie produse de origine animală; Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcţi: Solicitanții eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura MA1 sunt fermierii, definiti conform Reg.(UE) nr.1307/2013, art.4, ca fiind persoane fizice autorizate conform OUG 44/2008, sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridicese situează pe teritoriul GAL MH și care desfășoară o activitate agricolă (inclusiv beneficiari ai măsurilor MN1 și MN2).

Categoriile de beneficiari eligibili sunt:

Persoana fizica autorizata/intreprinderea individuala/intreprinderea familiala(infiintata in baza OUG 44/2008, cu modificarile si completarile ulterioare),

Societate in nume colectiv – SNC/Societate in comandita simpla- SNC/Societate pe actiuni-SA/Societate in comandita pe actiuni-SCA/Societate cu raspundere limitata- SRL(infiintata in baza Legii nr.31/1990 republicata, cu modificarile si completarile ulterioare),

Societate agricola (infiintata in baza Legii nr.36/1991, cu modificarile si completarile ulterioare),

Composesorate, obsti si alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (mentionate in Legea nr.1/2000)

Societate cooperativa agricola (infiintata in baza Legii nr.1/2005, cu modificarile si completarile ulterioare)

Cooperativa agricola (infiintata in baza Legii nr.566/2004, cu modificarile si comletarile ulterioare)

Grup de producatori (infiintat prin OG nr.37/2005, cu modificarile si completarile ulterioare)

Beneficiari indirecţi: familiile şi lucrătorii beneficiarilor, UAT-urile locale prin creşterea încasărilor din impozite şi taxe, unităle de alimentaţie publică prin creşterea calităţii produselor agricole şi reducerea preţurilor, populaţia zonei prin reducerea impactului activităţii agricole asupra mediului şi creşterea rezilienţei la modificările climatice (inclusiv beneficiarii indirecţi ai măsurii MP1).

5. Tip de sprijin

• Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
• Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Cheltuielile eligibile vor respecta prevederile art. 45 și 46 din R (UE) nr. 1305/2013 și art. 13 din R Delegat (UE) nr. 807/2014 și se referă la:
-Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării și investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație;
- Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole); investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).
- Constructia, extinderea, modernizarea si dotarea constructiilor din cadrl fermei, destinate activitatii productive, inclusiv cai de acces in ferma, irigatii in cadrul fermei si racordarea fermei la utilitati si a anexelor aferente activitatii productive desfasurate, dimensionate corelat cu numarul persoanelor ce vor utiliza aceste spatii;
- Construirea, amenajarea si dotarea spatiilor de desfacere si comercializare, precum si alte cheltuieli de marketing, in cadrul unui lant alimentar integrat;
Investitii in sisteme/echipamente de irigatii la nivelul fermei, cu conditia respectarii conditiilor specifice, aplicabile investitiilor eligibile prin masura MA1;
-Achizitionarea, inclusiv in leasing de masini/ utilaje si echipamente noi, in limita valorii de piata a bunului respectiv;
-Achizitionarea, inclusiv in leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci si semiremorci specializate in scopul comercializarii produselor agricole in cadrul unui lant alimentar integrat;
-Cheltuieli generate de infiintarea/inlocuirea plantatiilor pomicole, inclusiv infiintarea si modernizarea pepinierelor pomicole, infiintarea/inlocuirea plantatiilor de struguri de masa si alte culturi perene(cu conditia ca materialul de plantare sa fie certificat). Contributia in natura in cazul infiintarii/inlocuirii plantatiilor este eligibila doar cu respectarea art. 69 din Reg.(UE) nr.1303/2013
-In cazul solicitantilor neplatitori de TVA, in temeiul legislatiei nationale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtatoare de TVA;

-Cheltuieli determinate de conformitea cu standardele comunitare in cazul tinerilor fermieri in conformitate cu art. 17(5) din Reg.(UE) nr.1305/2013 si investitii determinate de conformare cu noile standarde, in cazul modernizarii exploatatiilor agricole conform art.17(6) din acelasi regulament;
-Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului: cheltuieli pentru consultanta, proiectare, monitorizare, management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economica si de mediu, taxe pentru eliberarea certificatelor, potrivit art.45 din Reg.(UE) nr.1305/2013, precum si cele privind obtinerea avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, prevazute in legislatia nationala. Acestea trebuie sa se incadreze in maxim 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevad constructii-montaj si maxim 5% pentru proiectele care prevad investitii simple;
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;
Cheltuielile neeligibile: Achiziția de clădiri; achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă; Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole; Cheltuielile cu achizitia de cap tractor; cheltuielile cu achiziţionarea de bunuri și echipamente ”second hand”; cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepţia costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare; cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale; cheltuielile cu spatii ce deservesc activitatea generala a exploatatiei agricole: birouri administrative, Sali de sedinte, Sali de protocol, spatii de cazare etc; cheltuieli finatate prin PNS 2014-2018, investitii finantate prin PNA 2017-2019, in cazul cooperativelor achizitia de maturator si centrifuga si pentru toti solicitantii achizitia de incalzitor miere; cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: (a) dobânzi debitoare, (b) achiziţionarea de terenuri construite și neconstruite, (c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislaţiei naţionale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi: marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare; costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;

7. Condiții de eligibilitate
Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL MH.
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 4.000 € SO;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin Masura MA1;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;

- ❖ Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);
- ❖ Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
- ❖ Investiția va respecta legislaţia în vigoare (menționată la capitolul Trimiteri la alte acte legislative) din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- ❖ Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;
- ❖ În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.

8. Criterii de selecție

Modernizarea exploatațiilor agricole:

- ❖ Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploații de dimensiuni mici și/sau medii, în cadrul formelor asociative infiintate in baza Legii nr.566/2004, legii nr.1/2005, Legii nr.1/2000, Legii nr.36/1991, OG nr.37/2005;
- ❖ Principiul creșterii dimensiunii exploatației agricole;
- ❖ Principiul sectorului prioritar conform analizei diagnostic: sectorul zootehnic (bovine, păsări, familii de albine) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură, inclusiv producere de material săditor);
- ❖ Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea investitiilor in productia agricola primaraintegrarea producției agricole primare cu procesarea și/sau comercializarea productiei obtinute;
- ❖ Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole;
- ❖ Principiul agriculturii de înaltă valoare naturală;
- ❖ Numărul de locuri de muncă nou create;
- ❖ Principiul complementarității: sprijinirea cu prioritate a beneficiarilor altor măsuri finanţate prin SDL GAL MH 2014 - 2020 (MA3, MA4, MN1 sau MN2).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este:

- 80.000 euro pentru proiecte depuse de formele asociative infiintate in baza Legii nr.566/2004, legii nr.1/2005, Legii nr.1/2000, Legii nr.36/1991, OG nr.37/2005;
- 70.000 euro pentru proiecte depuse de celelate categorii de solicitanti prevazuti la Cap.4;

Intensitatea sprijinului public: 50% din totalul cheltuielilor eligibile.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu cate 20 puncte procentuale suplimentare*) în cazul:

- Investiţiilor realizate de formele asociative infiintate in baza Legii nr.566/2004, legii nr.1/2005, Legii nr.1/2000, Legii nr.36/1991, OG nr.37/2005;
- Investiţiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta pana la 40 de ani, la data depunerii cererii de finanţare (asa cum sunt definiti la art.2 al Reg.(UE) nr.1305/2013);
- Proiectelor integrate;
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;

*) rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO), respectiv 70% în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO. Cuantumul sprijinului a avut în vedere importanța sprijinirii asocierii dintre micii producători. Intensitatea sprijinului a fost stabilită având în vedere gradul de sărăcie al zonei.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori specifici domeniului de intervenție:

- Număr de exploatații /beneficiari sprijiniți: 6
- Număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 2
- Cheltuială publică totală: 375.000 euro
- Suprafața totală sau UVM în cauză: 10 UVM
- Locuri de muncă nou create: 5

FIȘA MĂSURII „Instalarea tinerilor fermieri” MA2 / DI 2B
Tipul măsurii:
□ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
✓ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

La nivelul teritoriului GAL MH (vezi prezentarea teritoriului-analiza diagnostic) se manifestă simultan mai multe fenomene care reduc eficiența exploatațiilor agricole, reduc numărul de locuri de muncă cu efect imediat asupra nivelului de trai și calității vieții: depopularea zonei prin migrația tinerilor, îmbătrânirea accentuată și pregătirea precară în domeniul agriculturii a administratorilor de ferme, rezistența la asociere și incapacitatea administratorilor vârstnici de ferme de a reduce riscurile activității agricole (inclusiv de creștere a rezilienței fermei, culturii și animalelor la schimbările climatice). Intervenția prin această Măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale determină nevoia unui interes crescut al populației tinere pentru zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Această Măsură vizează încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabiliza în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naţionale în general.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală „Obiectiv I - Favorizarea competitivitătii agriculturii”: cfm. Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii: Creșterea eficienței agriculturii practicate în GAL MH și Revitalizarea economiei și a vieții sociale în GAL MH.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. **P2 „**Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor”, cfm. Reg. (UE) nr. 1305/2013 ;

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2B „Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor” cfm. art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **Inovare, Mediu, Clima**:
Prin măsura MA2 vor fi sprijinite investiţii ce vor avea în vedere ameliorarea sau protejarea factorilor de mediu prin: 1) Investiţii în construcţii, echipamente, utilaje specializate asigurării unui management durabil al gunoiului de grajd şi a altor dejectii 2) Noi metode de păstrare a producţiei agroalimentare 3) Noi metode de păstrare şi prelucrare a deşeurilor. 4) Producţia de energie electrica pentru utilizare proprie. Vor fi sprijinite investiţii ce vor avea în vedere atenuarea schimbărilor climatice şi creşterea rezistenţei la schimbările climatice prin: 1) Anveloparea clădirilor în vederea reducerii emisiilor de CO2 şi a altor GES. 2) Modificarea, reabilitarea retelelor de transport a apei în cadrul fermei în vederea reducerii pierderilor şi prezervării resurselor de apa (reziliența la schimbări climatice). 3) Adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice şi minima intervenţie asupra solului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura este complementară cu urmatoarele măsuri prevăzute în SDL: Măsura **MN1** – „Înfiinţarea de activităţi non-agricole", Măsura **MN2** – „Sprijin pentru activităţi nonagricole", Măsura **MA1** – „Dezvoltarea exploataţiilor agricole" si Măsura **MA4** - "Sprijin pentru cooperare în agricultură".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura participă la realizarea obiectivelor priorității **P2** „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor", împreuna cu urmatoarele măsuri: **MA1** – „Dezvoltarea exploataţiilor agricole", **MA3** – „Sprijinirea micilor fermieri".

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura raspunde nevoii decelate pe teritoriul GAL MH 006- „Reîntinerirea generațiilor de fermieri". Valoarea adăugată a măsurii constă în finanțarea de proiecte ce vor conduce direct la creșterea eficienței economice a exploatațiilor, în speță a 5 exploatații cu un total inițial între 40.000 si 150.000 S.O. Prioritizarea proiectelor depuse de tinerii ce au pregătire în domeniul agricol sau vor urma cursuri de pregătire în acest domeniu constituie un element de siguranță în ceea ce privește reducerea riscurilor exploatațiilor agricole, respectarea clauzelor de mediu și eforturile depuse în aceste exploatații pentru creșterea rezilienței la schimbările climatice. Tinerii administratori de ferme vor avea o abordare inovativă, educată și pregătită în ceea ce privește provocările din agricultură, vor fi mult mai deschiși la adoptarea de tehnologii moderne și la ideea asocierii în vederea creșterii eficienței de ansamblu a exploatațiilor agricole. Un alt element de valoare adăugată îl constituie prioritizarea speciilor autohtone, a bovinelor în zootehnie și a legumiculturii în spații protejate.

3. Trimiteri la alte acte legislative

R (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului;
R (UE) nr. 1310/2013 de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a R (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr.

1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014;
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii;
R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;
R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație Națională
Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările şi completările ulterioare;
Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
Ordonanţa Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal şi reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările şi completările ulterioare.
Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări **prin Legea nr. 375/2002,**
Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările şi completările ulterioare**.**
Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:
- **tânărul fermier** așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- **persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație şi deține cel puțin 50+1 % din acțiuni;**
- beneficiarii direcți definiți mai sus care sunt şi beneficiari ai uneia sau mai multor măsuri sprijinite prin SDL GAL MH 2014 -2020: MN1 - Înfiinţarea de activităţi nonagricole, MN2 - Sprijin pentru înfiinţarea de activităţi nonagricole, MA1 - Sprijin pentru dezvoltarea exploataţilor agricole şi MA4 - Sprijin pentru cooperare în agricultura.

*Art. 2 (1) n -„tânăr fermier" înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;

5. Tip de sprijin

• Sume forfetare care nu depășesc limitele cuantumului stabilite în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

Exploatația agricolă trebuie să fie pe teritoriul GAL MH. Beneficiarul își va stabili domiciliul și sediul social (şi locul de muncă, în cazul în care este încadrat într-o activitate salarizată-in UAT sau intr-o UAT limitrofa) în Unitatea Administrativ Teritorială în care este înregistrată exploatația.
Pe perioada de implementare şi monitorizare a proiectului solicitantul trebuie să menţină cel puţin încadrarea în dimensiunea SO a exploataţiei agricole, fără a reduce dimensiunea SO sub limita care defineşte mărimea exploataţiei pentru care proiectul este selectat şi aprobat
O exploatație agricolă sau un tânăr fermier, NU pot primi sprijin prin această submăsură decât o singură dată; NU este permisă preluarea de exploataţii agricole care au primit sprijin prin intermediul măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri” şi prin intermediul submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” din PNDR 2014-2020;
Tânărul fermier poate accesa sM 6.2 "Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale" în orice moment al derulării proiectului, cu condiţia ca planurile de afaceri să fie separate pentru fiecare sub-măsură şi să respecte condițiile de accesare;

Un beneficiar poate accesa alte măsuri/ submăsuri din PNDR 2014-2020 care presupun investiții în agricultură doar după finalizarea implementării planului de afaceri, respectiv după data plății sprijinului aferent celei de-a doua tranșe de plată;

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici;
- Solicitantul deţine o exploataţie agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 şi 50.000 S.O. (valoare producţie standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
  - studii medii/superioare în domeniul agricol/ veterinar/economie agrară*;

  sau
  - cunoștințe în domeniul agricol** dobândite prin participarea la programe de inițiere/instruire/specializare care nu necesită un document eliberat de formatorii recunoscuți de către ANC şi presupune un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională;

sau

- recunoaşterea de către un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competenţelor dobândite ca urmare a experienţei profesionale.

sau

- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului.

Deține sau se angajează să dobândească competențe și calificări profesionale în raport cu tipul de activitate agricolă pe care urmează să o desfășoare (de ex: beneficiarul care înființează o exploatație zootehnică, trebuie să urmeze un curs de instruire în domeniul zootehnic), în maximum 33 de luni începând de la data deciziei individuale de acordare a sprijinului, dar nu mai mult de ultima tranșă de plată, pentru a-i permite acestuia să se conformeze condițiilor referitoare la dobândirea competențelor profesionale specificate în programul de dezvoltare rurală.

- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanţelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 10 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevede în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri). Platformele pentru gestionarea gunoiului de grajd se pot face în sistem Individual (gospodăresc) și/ sau Comunal – platforme comunale.

Este interzisă terţilor folosința sau administrarea exploataţiei agricole beneficiară de sprijin.

8. Criterii de selecție

- Principiul comasării exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură,) și vegetal (legumicultura in spatii protejate, inclusiv producția de material săditor, și producția de semințe, legumicultura in camp);
- Principiul potențialului agricol al zonei GAL MH care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone;
- Principiul complementarității: sprijinirea cu prioritate a beneficiarilor altor măsuri finanțate prin SDL GAL MH 2014 - 2020 (MN1, MN2, MA1 si MA4).

- Implementarea planului de afaceri in maximum 2 ani (cu exceptia sectorului pomicol)/4 ani (pentru sectorul pomicol) de la decizia de acordare a sprijinului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani si este de:
- 40.000 de euro pentru exploatațiile între 8.000 S.O. și 50.000 S.O.;

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:
- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la încheierea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate. Implementarea planului de afaceri, inclusiv ultima plată, cât şi verificarea finală nu vor depăși 3 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori aferenti DI 2B: Număr de exploatații /beneficiari sprijniți: 5;
Cheltuială publică totală: 200.000 euro;
Numar de locuri de munca nou create: 0;

FIȘA MĂSURII „Sprijin pentru micii fermieri” MA3/ DI 2A
Tipul măsurii:

- □ **INVESTIȚII**
- □ **SERVICII**
- ✓ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Creşterea eficienţei activităţii agricole este o condiţie esenţiala pentru revitalizarea economica şi sociala a GAL MH. Productivitatea extrem de redusa a agriculturii practicate pe teritoriul Gal MH, dimensiunea redusă a fermelor, pregătirea agricola eminamente practică a administratorilor de ferme şi înzestrarea fizica învechită conduc la un cerc vicios de ineficienţa şi pierdere de efect economic. Sprijinul acordat pentru fermele mici prin Măsura MA3 este un instrument menit să determine, în principal, transformarea structurală și deschiderea spre piață a fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora.
Scopul acestei măsuri este:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL. (Majoritatea fermelor mici nu sunt fiscalizate si nu sunt orientate catre piaţa).

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală „Obiectiv I - Favorizarea competitivităţii agriculturii;

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii: Creşterea eficienţei agriculturii practicate în Microregiunea Hârtibaciu şi Revitalizarea economiei şi vieţii sociale în Microregiunea Hârtibaciu;
Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2 „Creşterea viabilităţii exploataţiilor şi a competitivităţii tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile şi promovarea tehnologiilor agricole inovative şi a gestionării durabile a pădurilor”.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A „Îmbunătăţirea performanţei economice a tuturor exploataţiilor agricole şi facilitarea restructurării şi modernizării exploataţiilor, în special în vederea creşterii participării pe piată şi a orientării spre piată, precum şi a diversificării activităţilor agricole", cfm. art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **Mediu, Inovare, Clima:**
Prin măsura MA3 vor fi sprijinite investiţii ce vor avea în vedere ameliorarea sau protejarea factorilor de mediu prin: 1) Investiţii în construcţii, echipamente, utilaje specializate asigurării unui management durabil al gunoiului de grajd şi a altor dejectii 2) Noi metode de păstrare a producţiei agroalimentare 3) Noi metode de păstrare şi prelucrare a deşeurilor. 4) Producţia de energie electrica pentru utilizare proprie. Vor fi sprijinite investiţii ce vor avea în vedere atenuarea schimbărilor climatice şi creşterea rezistenţei la schimbările climatice prin: 1) Anveloparea clădirilor în vederea reducerii emisiilor de CO2 şi a altor GES. 2) Modificarea, reabilitarea retelelor de transport a apei în cadrul fermei în vederea reducerii pierderilor şi prezervării resurselor de apa (rezilienţa la schimbări climatice). 3) Adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice şi minima intervenţie asupra solului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Masura **MA3** este complementara următoarelor măsuri incluse in SDL GAL MH - **MA1** – „Dezvoltarea exploataþiilor agricole".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura contribuie împreună cu **MA1** – „Dezvoltarea exploataţiilor agricole" la îndeplinirea obiectivelor **Priorităţii 2A** „Îmbunătăţirea performanţei economice a tuturor exploataţiilor agricole şi facilitarea restructurării şi modernizării exploataţiilor, în special în vederea creşterii participării pe piaţă şi a orientării spre piaţă, precum şi a diversificării activităţilor agricole".

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura se adresează nevoii identificate la nivelul teritoriului GAL 007- Restructurarea şi modernizarea fermelor mici, în ferme orientate către piaţă. Ajutorul oferit fermelor mici va determina fiscalizarea acestora, aparitia a cel putin 6 noi locuri de muncă şi dezvoltarea capacităţii unui număr de 6 exploataţii de a realiza o agricultura cu eficienţă crescută. Cu ajutorul investiţiilor furnizate, administratorii fermelor îşi vor putea înzestra ferma cu o gamă de utilaje agricole de un nivel tehnologic mai ridicat, cu emisii şi consum mai reduse şi se vor adapta cerinţelor UE în ceea ce priveşte deşeurile zootehnice, protejand factorii de mediu şi reducând emisiile de CO. Succesul acestor ferme va reprezenta un model de bune-practici şi va constitui nucleul unu centru de cristalizare a eficienţei economice în zona GAL MH.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislatie UE
R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploataţii agricole;
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii;

Legislație Națională
Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
Ordin nr. 22/2011 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;
Ordonanță de urgență nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
Beneficiari direcţi prioritari: fermierii care au accesat măsura MA1 - Dezvoltarea exploataţiilor agricole în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.
5. Tip de sprijin

• Sume forfetare care nu depășesc limitele cuantumului stabilite în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru fermă mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

Exploataţia Agricola trebuie să se afle pe teritoriul GAL MH.
Solicitantul nu poate fi acționar într-o altă microîntreprindere / întreprindere mică agricolă care accesează / a accesat SubMăsura 6.3. PNDR 2014-2020;
Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici;
Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 - 7.999 € SO (valoarea producției standard);
Exploataţia agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
Solicitantul nu a beneficiat de sprijin anterior prin sub-măsura 6.3 din PNDR 2014-2020;

O exploataţie agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei sub-măsuri prin PNDR 2014-2020, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această sub-măsură;
Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
Este permisă accesarea Masurii MN1 în același timp cu Masura MA3, dar prin Planuri de afaceri diferite.

Alte angajamente:
Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creşterii performanţelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 10% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevede obligatoriu platforme de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).
În cadrul unei familii doar unul dintre membri poate beneficia de sprijin, indiferent de forma de organizare a membrilor familiei, aferentă accesării submăsurii 6.3 (PFA, II, IF, SRL).
Pe perioada de implementare şi monitorizare a proiectului, solicitantul trebuie să menţină cel puţin încadrarea în dimensiunea SO a exploataţiei agricole, fără a reduce dimensiunea SO sub limita care defineşte mărimea exploataţiei pentru care proiectul este selectat şi aprobat. Beneficiarii acestei submăsuri, au obligaţia de a menţine cel puţin dimensiunea economică (S.O.) pentru care s-a acordat sprijinul, pentru perioada de implementare şi monitorizare a proiectului, respectiv de maximum 6 ani si de a nu reduce dimensiunea suprafeţei exploataţiei din anul 0 şi din anul ţintă.

8. Criterii de selecție

Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol (în funcție de nivelul de educație și/sau calificare în domeniul agricol);
Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură) și vegetal (legumicultura in spatii protejate, inclusiv producția de material săditor, pomicultura și producția de semințe, legumicultura in camp);
Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
Principiul fermelor de familie;
Principiul raselor/ soiurilor autohtone;
Principiul complementarității: sprijinirea cu prioritate a beneficiarilor măsurii MA1 finanţata prin SDL GAL MH 2014 - 2020.
Implementarea planului de afaceri in maximum 2 ani (cu exceptia sectorului pomicol)/4 ani (pentru sectorul pomicol) de la decizia de acordare a sprijinului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum trei ani.

Sprijinul public nerambursabil este de 15.000 de euro pentru o exploatație agricolă.
Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanţare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.
Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depasi 3 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

IMPLEMENTAREA CORECTĂ a Planului de Afaceri, presupune îndeplinirea în mod obligatoriu a următoarelor condiții:

- comercializarea producției proprii în procent de minimum 10% din valoarea primei tranșe de sprijin, aspect demonstrat prin documente justificative, în conformitate cu legislația în vigoare;
- înființarea platformelor de gestionare a gunoiului de grajd conform normelor de mediu în vigoare cu respectarea condițiilor de bune practici în Anexa nr. 9 la Ghidul solicitantului, în cazul în care exploatația vizează creșterea animalelor; în cazul în care în cadrul exploatației agricole există o platformă de gestionare a gunoiului de grajd care respectă normele de mediu / care trebuie adaptată la normele de mediu, în Planul de Afaceri se va detalia acest aspect;
- stabilirea domiciliului/ sediului social a solicitantului în UAT-ul în care exploataţia este înregistrată;
- în cazul în care fermierul va fi încadrat într-o activitate salarizată, în termen de maximum 9 luni de la data semnării Deciziei de finanțare, locul de muncă al acestuia (sediul social/ punctul de lucru al angajatorului) trebuie să fie în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploataţia;
- din Planul de Afaceri trebuie să reiasă dezvoltarea exploataţiei agricole.

În cazul în care, se constată că Beneficiarul nu respectă condițiile de implementare corectă a planului de afaceri, respectiv nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și de selecție și/ sau celelalte obiective prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda:

- fie la recuperarea integrală a ajutorului financiar nerambursabil plătit și neacordarea celei de a doua tranșe de sprijin (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv obligatoriu din Planul de afaceri);
- fie la plata parţială (din valoarea tranșei a doua, şi după caz de la beneficiar), respectiv proportional cu ponderea obiectivului suplimentar nerealizat în totalul obiectivelor obligatorii și suplimentare din Planul de afaceri (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv suplimentar din Planul de Afaceri). Suma va fi reținută din valoarea tranșei a doua de sprijin, și după caz de la beneficiar, în cazul în care se constată că trebuie recuperată și din valoarea acordată la prima tranșă de sprijin.

10. Indicatori de monitorizare
DI 2A - Numar de exploatatii /beneficiari sprijniti: 6;
Cheltuială publică totală: 90.000 euro;
Numar de locuri de munca nou create: 0;

MĂSURA „Sprijin pentru cooperare în agricultură” MA4/DI 3A

Tipul măsurii:

- □ **SERVICII**
- ✓ **INVESTIȚII**
- □ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Obiectul sprijinului
Asistență în dezvoltarea de structuri asociative ale fermierilor.
Scopul sprijinului
Sprijinirea fermierilor mici și medii pentru dezvoltare și acces la piață.
Viabilitatea economică, urmată de dezvoltarea exploatațiilor (cu efecte pozitive multiple la nivelul regiunii din punct de vedere socio-economic), reprezintă principalul obiectiv al asocierii. Asocierea pentru producție, procesare și marketing, sau cel puțin pentru una din aceste componente, poate crește șansele de dezvoltare ale producătorilor și poate modifica structura ecosistemului agriculturii românești.
Necesitatea sprijinului
În România există foarte puține forme asociative cu scop economic funcționale în agricultură (asociații, cooperative), iar pe teritoriul GAL MH există doar 3 astfel de entități. Pentru că acestea nu se formează de la sine, considerăm că au nevoie de sprijin individualizat pentru constituire și consolidare - până când organizația devine suficient de stabilă și solidă din punct de vedere economic. Acest sprijin trebuie să vină din partea unor organizații cu expertiză în facilitare comunitară și dezvoltare economică rurală, pentru a demara un proces de incubare de start-up-uri asociative.
Demersurile de înființare și dezvoltare de forme asociative (cooperative, asociații agricole cu scop economic): asigură dezvoltare pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecți de pe teritoriul GAL-ului Microregiunea Hârtibaciu; rezolvă nevoile economice, dar și de coeziune socială la nivelul comunității; se bazează pe resursele locale; se integrează în strategia locală producând sinergie și complementaritate cu alte proiecte din strategie; se poate constitui într-un motor de dezvoltare economică a fermierilor din zonă - implicit efectul multiplicator a măsurii; face ca fermierii individuali să poată beneficia de o rată mai mare de ajutor nerambursabil.
Acordarea sprijinului

- Sprijinul se acordă pentru costuri de cooperare și investiţii tangibile şi/sau intangibile pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puţin două entităţi care cooperează pentru: Crearea/dezvoltarea unui lanţ scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), şi/sau

- Activităţi de promovare referitoare la crearea/dezvoltarea unui lanţ scurt (sau lanţuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) şi la piața locală deservită de acest lanț/aceste lanțuri.

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, totodată favorizând creșterea competitivității agriculturii;
Obiectivul măsurii este asigurarea de servicii de asistență pentru dezvoltarea de structuri asociative și contribuie la obiectivele SDL de sprijinire a micilor producători prin acces la piață.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: „Obiectiv I – „Favorizarea competitivității agriculturii”**.**

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii: Creșterea eficienței agriculturii practicate în GAL MH.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 3 – „Promovarea organizării lanțului alimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.”

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 3A „Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agro-alimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale**„** cfm. art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013**: INOVARE**

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **MA4** este complementară cu **MA1** – „Dezvoltarea exploataţiilor agricole”, **MA2** - "Instalarea tinerilor fermieri" si **MA3** – „Sprijinirea micilor fermieri”.
Sinergia cu alte măsuri din SDL: Masura contribuie la **Prioritatea 3**, împreună cu măsurile **MA1** – „Dezvoltarea exploataţiilor agricole”, **MN1** – „Înființarea de activităţi non-agricole” si **MN2** – „Sprijin pentru activităţi nonagricole”.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Caracterul inovator al măsurii este dat de instrumentele utilizate în atingerea obiectivelor, ce îmbină activități de asistență, mediere, facilitarea accesului la informații, tutoring, coaching cu scopul de a crea o structură viabilă economic și autonomă.

Suplimentar, valoarea adăugată a măsurii este întărită de următoarele elemente:

- Susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, ce se va concentra pe asigurarea viabilității economice a acesteia în contextul asigurării funcțiilor necesare pentru membrii (producție, depozitare, procesare, desfacere etc);
- Focalizarea pe susținerea micilor producători, (îndeosebi 4.000-30.000 SO) ;
- Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor locale pe piață;
- Crearea unui cadru propice transferului de informație relevantă pentru fermieri;
- Efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse românești, proaspete și sănătoase);
- Creșterea capitalului social la nivelul GAL-ului;
- Crearea de structuri asociative în comunitate cu potențial de coagulare a unor inițiative sociale in subsidiar activității economice;
- Încurajarea fiscalizării și creșterii numărului de persoane care contribuie la sistemele de asigurări de sănătate și asigurări sociale;
- Creșterea coeziunii la nivelul GAL MH, concretizată prin relații profesionale între fermieri, relații comerciale și transfer de inovație.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulament (UE) Nr. 1303/2013; Regulament (UE) Nr. 1305/2013; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003; Regulament (UE) nr. 1242/2008; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02; Legea cooperației agricole nr. 566/2004; Legea nr. 1/2005; Ordonanța Guvernului nr. 37/2005; Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă şi sănătate publică privind mediul de viaţă al populaţiei; Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabileşte procedura pentru marcarea şi certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete şi marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman; Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare şi pentru siguranţa alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară şi pentru siguranţa alimentelor a activităţilor de obţinere şi de vânzare directă şi/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum şi a activităţilor de producţie, procesare, depozitare, transport şi comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală;
Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităţilor care produc, procesează, depozitează, transportă şi/sau distribuie produse de origine animal; Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari directi:
PARTENERIATELE constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/ o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol: Fermieri; Microîntreprinderi și întreprinderi mici; Organizații neguvernamentale; Consilii locale; Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unitățile sanitare, de agrement și de alimentație publică.

Beneficiari direcţi prioritari: solicitanţi care au beneficiat de finanţare prin intermediul măsurilor MA1, MA2 şi MA3 finanţate prin SDL GAL MH 2014 - 2020.
Parteneriatul poate avea ca membri și persoane fizice, cu condiția ca liderul de proiect să fie cel puțin PFA, II, IF.

5. Tip de sprijin

• Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
• Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Studii/planuri;
- Costurile de funcţionare a cooperării;
- Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului;
- Costuri de promovare.

Sprijinul se va acorda pentru activităţile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul planului de proiect.

Prin lanț scurt se înțelege acea configurație a lanțului alimentar care nu implică mai mult de un intermediar între producător și consumator.

Prin intermediar se înțelege acea entitate care achiziționează produsul de la fermier în scopul comercializării. Procesatorul nu este considerat intermediar dacă procesează materia primă proprie sau procesarea reprezintă o acțiune de prestare de servicii către fermier, cel din urmă deținând controlul asupra produsului și condițiilor de comercializare (ex.: stabilirea prețului).

Consolidarea pieței locale pentru produsele fabricate/prelucrate la nivel local este o formă specifică de lanț scurt de aprovizionare, bazat atât pe numărul de intermediari *cât și* pe distanța geografică dintre punctul de producție/procesare și punctul de vânzare.

Ținând cont de specificitățile geografice naționale, "piața locală" este definită ca o rază de comercializare care nu depășește 75 km de la exploatația de origine a produsului.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură;
- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie pe teritoriul GAL MH;
- Viabilitatea economică a proiectului trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice.
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune un studiu/plan, privitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare;
- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezinta un concept de marketing adaptat la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse;
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de defășurare sau finalizat;
- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014.

8. Criterii de selecție

Criterii de selecție care asigură abordarea de soluții ce corespund necesităților identificate:

1) Principiul reprezentativității cooperării, respectiv numărul de parteneri implicați;
2) Principiul structurii adecvate de parteneriat, pe baza obiectivului proiectului
3) Principiul complementarității: sprijinirea cu prioritate a beneficiarilor ce au în componenţă beneficiari ai măsurilor MA1, MA2 şi MA3 - finanţate prin SDL GAL MH 2014 - 2020.
4) Prioritizarea accesului la serviciile aferente măsurii a fermelor mici și medii (ferme intre 4.000 SO si 8000 SO; respectiv 8001 SO până în 12.000 SO)
4) Principiul crearii locurilor de munca
6) Principiul valorii adăugate (parteneriatele care produc și comercializează produse cu valoare adăugată mare, care participă la scheme de calitate naționale și europene, produse din sistemele agricole HNV etc.);
7) Principiul "piețelor locale" (i.e. distanță geografică mai mică între punctul de producție și punctul de vânzare).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului este de 100%.

Valoarea maxima a sprijinului: 102337,04 euro.

Costurile de funcţionare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus.

Valorile menționate sunt fudamentate pe de-o parte pe experiențe precedente de implementare, finanțate de entități private dar și pe estimări particularizate date de numărul potențialilor beneficiari direcți, numărul potențialilor beneficiari indirecți, natura activităților ce vor fi prioritizate. Intensitatea sprijinului a fost stabilita la 100% datorită importanței pe care asocierea o are pentru dezvoltarea viitoare a agriculturii în GAL MH.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr. 1407 / 2013 cu privire la sprijinul de minimis si nu va depasi **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole care primesc Sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 2

Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013: 1;

Cheltuială publică totală: 74.304 euro;

Locuri de munca: 0;

FIŞA MĂSURII Înfiinţarea de activitaţi nonagricole MN1 / DI 6A

Tipul măsurii:
□ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
✓ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Ca urmare a priorităţii identificate prin chestionarea cetaţenilor Microregiunii Hârtibaciu şi in urma analizei diagnostic şi a analizei SWOT, a reieşit ca este necesară sprijnirea înfiinţării şi dezvoltării de activităţi non-agricole, în special în ceea ce priveşte activitatea turistică şi serviciile pentru populaţie şi sprijinirea fermelor pentru diversificarea activităţilor în domeniul non-agricol.
În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiţii microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici din din teritoriul GAL care creează sau dezvoltă activităţi non-agricole în zona GAL Microregiunea Hartibaciu.
Scopul sprijinului acordat prin această măsură este de a stimula mediul de afaceri din mediul rural, contribuind astfel la creşterea numărului de activităţi non-agricole desfăşurate în zonele rurale, precum şi la dezvoltarea activităţilor non-agricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creşterea veniturile populaţiei rurale şi reducerea diferenţelor dintre mediul rural şi urban, acordându-se prioritate sectoarelor de producţie, mesteşugăreşti, serviciilor de agroturism si furnizarea de servicii.
De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: **„Obiectiv I** - Favorizarea competitivităţii agriculturii”, "**Obiectiv II** - Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale si combaterea schimbărilor climatice" si "**Obiectiv III** - Obţinerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor şi comunităţilor rurale, inclusiv crearea şi menţinerea de locuri de muncă", conform Reg. UE NR. 1305 / 2013, ART. 4

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:
- Revitalizarea economiei si vieţii sociale in teritoriul GAL Microregiunea Hârtibaciu.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, **P5** - Promovarea utilizării eficiente a resurselor şi sprijinirea tranzitiei către o economie cu emisii reduse de carbon şi rezilienţa la schimbările climatice în sectorul agricol, alimentar şi silvic şi **P6** - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **inovare şi mediu**, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013):
Măsura MN1 va sprijini investiţii ce vor avea în vedere ameliorarea sau protejarea factorilor de mediu prin: 1) Producerea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea activității proprii, ca parte integrantă a proiectului. 2) Activitățile de turism si agroturism sprijinite vor avea in vedere turismul responsabil care evită degradarea zonelor naturale sensibile şi promovarea biodiversităţii.

Inovare: Diversificarea activităţilor economice în zona GAL MH zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești.
Protectia mediului: Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor.
- totodată, sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile de turism si agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii din GAL MH.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **MN1** - "Înființarea de activități nonagricole" este complementară cu Măsura : **MA1** „ Dezvoltarea Exploatațiilor Agricole", **MA2 -** „Instalarea tinerilor fermieri" si **MA3** – Sprijin pentru micii fermieri".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **MN1** - " Înființarea de activități nonagricole" este sinergica cu Măsurile : **MA1** - "Dezvoltarea exploataților agricole" si **MN2** - " Sprijin pentru activități nonagricole". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Prioritaţii 6**;
Măsura **MN1** mai este sinergica cu Măsurile: **MA1** - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", **MA2** - "Instalarea tinerilor fermieri" si **MA3** – „Sprijinirea micilor fermieri" în contribuția la realizarea **Priorităţii 2**;
Măsura MN1 mai este sinergică cu Măsurile: **MA1** - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", **MN1** - " Sprijin pentru activități nonagricole", **MP1** - " Investiţii pentru incluziunea socială şi combaterea sărăciei " şi **MA4** - "Sprijin pentru cooperare în agricultură". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Priorităţii 3**;
Măsura **MN1** este sinergică cu Măsurile **MA1** - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", **MN2** - " Sprijin pentru activităţi nonagricole " si **MP1** - " Investiţii pentru incluziunea socială şi combaterea sărăciei ". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Prioritaţii 5**.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura MN1 răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL MH: 011. „Acces facil la instrumente financiare adecvate pentru fermieri, procesatori, a micilor antreprenori din zonele rurale”, 019. „Reducerea gradului de sărăcie şi a riscului de excluziune socială”, 021. „Creşterea şi diversificarea numărului de locuri de muncă în zonele rurale”. Valoarea adaugată a măsurii " Înfiinţarea de activităţi nonagricole" este asigurată mai ales prin diversificarea activităţilor economice în zonele rurale si va deschide noi oportunităţi şi posibilităţi pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului GAL MH. Impactul măsurii: stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va creşte gradul de atractivitate al zonelor rurale, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice, vor fi realizate cel putin 4 locuri noi de muncă, ceea ce va contribui la creşterea calităţii vieţii si la reducerea disparităţii urban-rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii;
- Regulamentul UE nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis;
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare;
- Linii directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate;

Legislație Națională

- Ordonanța de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcţi ai acestei măsuri sunt:

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul GAL MH;

- fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona GAL MH în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.
- Beneficiari direcți prioritari: fermieri ce au accesat măsurile MA1, MA2 şi MA3 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.

Benficiarii indirecti ai măsurii o reprezintă populația teritoriul GAL MH, întreprinderi locale, turiștii care vizitează zona, APL prin nivelul crescut al veniturilor din impozite şi taxe.

5. Tip de sprijin

• Sume forfetare care nu depășesc limitele cuantumului stabilite în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- Activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii si alte activitati mestesugaresti recunoscute);
- Activități turistice (ex: servicii turistice si agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică); In cazul serviciilor turistice si agroturistice de cazare vor fi permise urmatoatele investitii: extinderi si reabilitari de construcții existente, recompartimentari și/sau modernizarea si dotarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților;
- Furnizarea de servicii sociale: constructii industriale, extinderi si reabilitari de construcții existente, recompartimentari și/sau modernizarea si dotarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, etc.);
- Fabricarea de peleți și brichete din biomasă

7. Condiții de eligibilitate

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin sub-măsură;

Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul GAL MH, iar activitatea va fi desfășurată în spațiul GAL MH;
Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente

Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 15% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
Este eligibil pentru finanțare solicitantul care propune realizarea de activități aferente unui cod CAEN înregistrat la Registrul Comertului, autorizat/neautorizat în condițiile Legii nr. 359/2004, doar dacă până la momentul depunerii Cererii de Finanțare nu a desfășurat activitatea aferentă codului CAEN propus prin proiect.
Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate pe aria teritoriului GAL MH, iar activitatea propusă prin proiect va fi desfășurată pe aria teritoriului GAL MH.
Implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

Costuri eligibile specifice:

Toate cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv capitalul de lucru, capitalizarea întreprinderii şi activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat, sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, cu modificările și completările ulterioare.
Sunt eligibile service-urile mobile numai dacă sunt parte a unei investiţii noi de realizare a unui atelier de reparatii auto.
Achiziţionarea de terenuri nu poate reprezenta un scop în sine, realizabil prin accesarea acestei măsuri, iar Suma publică nerambursabilă utilizată pentru achiziționarea terenului construit/neconstruit este acceptată în limita a 10% din valoarea sprijinului acordat.
In cazul proiectelor prin care se propune achizitia de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligatia de a utiliza echipamentele achizitionate numai în scopul deservirii obiectivelor propuse prin proiect si numai in aria geografică descrisă în Planul de afaceri.

Cheltuieli neeligibile

În ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate.
NU sunt eligibile în cadrul service-urilor mobile autoutilitarele şi autovehiculele de tip VAN.
Cheltuielile cu achiziționarea de utilaje şi echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităţilor Economice Naţionale, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I la Tratat;
Cheltuielile aferente domeniilor exceptate în conformitate cu prevederile Ordinului MADR nr. 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare.
Nu vor fi eligibile constructiile edificate in intregime cu functiuni de cazare turistica avand in vedere dimensiunea valorii constructiei si dotarile necesare functionarii si clasificarii obiectivului si cele aferente desfasurarii serviciilor pentru populatie (cu exceptia constructiilor industriale) raportata la sumele forfetare disponibile.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selectie sunt:

- Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități non agricole
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, turism si agroturism, servicii pentru populația din spațiul GAL MH)
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților turistice si agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/destinații ecoturistice/arii naturale protejate, care au fost stabilite în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național
- Principiul complementarității: sprijinirea cu prioritate a beneficiarilor ce au accesat măsurile MA1, MA2 și MA3 finanțate prin SDL GAL MH 2014 - 2020.
- Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 15% din valoarea primei tranșe de plată.
- Principiul crearii locurilor de munca
- Principiul prioritizarii serviciilor turistice si agroturistice in zone in care infrastructura turistica similara investitiei propuse lipseste sau este deficitara.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali.
Cuantumul sprijinului este de **39.346,83 de euro/proiect**.
Sprijinul pentru înființarea de activităţi nonagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranşe astfel:

- 70% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% in cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri. Proiectele depuse și selectate se vor implementa până la finalul anului 2025, inclusiv depunerea și efectuarea ultimei cereri de plată.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii specifici domeniilor de intervenţii atinse sunt:
2B - Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - 4;
Cheltuială publică totală: 240.000 euro; (FEADR); 157.387,37 (EURI)

6A - Locuri de muncă create 5;

FIȘA MĂSURII Sprijin pentru activități nonagricole MN2 / DI 6A

Tipul măsurii:

- ✓ **INVESTIȚII**
- □ **SERVICII**
- □ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Ca urmare a priorității identificate prin chestionarea cetățenilor Microregiunii Hârtibaciu și în urma analizei diagnostic și a analizei SWOT a reieșit că este necesară sprijinirea înființării și dezvoltării de activități non-agricole, în special în ceea ce privește activitatea turistică și serviciile pentru populație.
În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din teritoriul GAL MH care creează sau dezvoltă activități non-agricole în teritoriul GAL MH.
Scopul sprijinului acordat prin această măsură este de a stimula mediul de afaceri din mediul rural, contribuind astfel la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zona GAL MH, precum și la dezvoltarea activităților non-agricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban, acordându-se prioritate sectoarelor de producție, meșteșugărești, serviciilor de turism si agroturism și furnizarea de servicii.
De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: **„Obiectiv I** - Favorizarea competitivității agriculturii”, "**Obiectiv II** - Asigurarea gestionarii durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice" și "**Obiectiv III** – Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă", conform Reg. UE NR. 1305 / 2013, ART. 4

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:
- Revitalizarea economiei și vieții sociale în teritoriul GAL Microregiunea Hârtibaciu.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2 – Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor, **P3** - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, **P5** - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliența la schimbările climatice în sectorul agricol, alimentar și silvic. si **P6** - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare si mediu, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).
Inovare: Diversificarea activităţilor economice în zona GAL MH va deschide noi oportunităţi şi posibilităţi pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului GAL MH.
Protecția mediului: Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor
- totodată, sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile de turism si agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii GAL MH. Măsura MN2 va sprijini investiţii ce vor avea în vedere ameliorarea sau protejarea factorilor de mediu prin: 1) Producerea energiei din surse regenerabile pentru desfăşurarea activităţii proprii, ca parte integrantă a proiectului. 2) Activităţile de turism si agroturism sprijinite vor avea in vedere turismul responsabil care evită degradarea zonelor naturale sensibile şi promovarea biodiversităţii.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **MN2** - "Sprijin pentru activităţi nonagricole" este complementară cu Măsura : **MA1** - „ Dezvoltarea Exploatații Agricole”, **MA2** - „Instalarea tinerilor fermieri” si **MA3** – Sprijin pentru micii fermieri”.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **MN2** - "Sprijin pentru activităti nonagricole" este sinergică cu Măsurile : **MA1** - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole" si **MN1** - "Înființarea de activități nonagricole". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Priorității 6**;
Măsura **MN2** mai este sinergică cu Măsurile: **MA1** - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", **MA2** - "Instalarea tinerilor fermieri" si **MA3** – „Sprijinirea micilor fermieri” in contribuția la realizarea **Priorității 2**;
Măsura **MN2** mai este sinergică cu Măsurile: **MA1** - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", **MN1** - "Înființarea de activități nonagricole", **MP1** - " Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei " si **MA4** - "Sprijin pentru cooperare în agricultură". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Priorității 3**;
Măsura **MN2** mai este sinergică cu Măsurile **MA1** - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", **MN1** - "Înființarea de activități nonagricole" si **MP1** - " Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei ". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Priorității 5**.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura MN2 răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL MH: 011. „Acces facil la instrumente financiare adecvate pentru fermieri, procesatori, a micilor antreprenori din zonele rurale”, 019. „Reducerea gradului de sărăcie şi a riscului de excluziune socială”, 021. „Creşterea şi diversificarea numărului de locuri de muncă în zonele rurale”. Valoarea adăugată a măsurii "Sprijin pentru activităti nonagricole" este asigurată mai ales prin diversificarea activităţilor economice în zonele rurale și va deschide noi oportunităţi şi posibilităţi pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului GAL MH. Impactul măsurii: stimularea activităților de producție, serviciilor de turism si agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va creşte gradul de atractivitate al zonei GAL MH, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice, vor fi realizate cel putin 6 locuri noi de munca, ceea ce va contribui la creșterea calității vieții și la reducerea disparității urban-rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative
Legislație UE

- Recomandarea 2003/361/CEdin 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii;
- Regulamentul UE nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis;
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare;
- Linii directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate;

Legislație Națională

- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcţi ai acestei măsuri sunt:

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din spațiul GAL MH;
- fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona GAL MH în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.
- beneficiari direcţi prioritari: beneficiarii ce au accesat măsurile MA1, MA2 şi MA3 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.

Benficiarii indirecți ai măsurii o reprezintă populația teritoriul GAL MH, întreprinderi locale, turiștii care vizitează zona, APL prin nivelul crescut al veniturilor din impozite si taxe.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- Activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii si alte activitati mestesugaresti recunoscute);
- Activități turistice (ex: servicii turistice si agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică); In cazul serviciilor turistice si agroturistice de cazare vor fi permise doar urmatoarele tipuri de constructii: extinderi de constructii existente si reabilitari de construcții existente, recompartimentari și/sau modernizarea si dotarea spațiilor existente și zonelor aferente desfășurării activităților.
- Furnizarea de servicii sociale, inclusiv construcții industriale, extinderi de constructii existente si reabilitari de constructii existente, recompartimentari și/sau modernizarea si dotarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, etc.);
- Fabricarea de peleți și brichete din biomasă

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin

prevăzute prin măsură;

- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate pe teritoriul GAL MH.
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;

- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.

Costuri eligibile specifice:

- Construcţia, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziţionarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalaţii și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de

brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Costuri neeligibile specifice:

- Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc.) Nu vor fi eligibile constructiile edificate in intregime cu functiuni de cazare turistica si cele aferente desfasurarii serviciilor pentru populatie (cu exceptia constructiilor industriale) avand in vedere dimensiunea valorii constructiei si dotarile necesare functionarii si clasificarii obiectivului turistic sau serviciilor sociale, raportata la sumele disponibile.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selectie sunt:

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități neagricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere in zona GAL MH;
- Principiul stimulării activităților turistice si agroturistice în sensul prioritizării activităților agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/ destinații ecoturistice/ zonele cu arii naturale protejate;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul complementarităţii: sprijinirea cu prioritate a beneficiarilor ce au accesat măsurile MA1, MA2 şi MA3 finanţate prin SDL GAL MH 2014- 2020.
- Principiul inființării de noi locuri de muncă.
- Principiul cofinantarii: vor fi prioritizate activitatile cu grad de cofinantare mai mare de 30%, respectiv mai mare de 10% (pentru activitatile de productie, servicii medicale, sanitar – veterinare, activitati recreative si activitati de turism si agroturism si servicii turistice si proiecte depuse de fermieri);
- Principiul prioritizarii serviciilor turistice si agroturistice in zone in care infrastructura turistica similara investitiei propuse lipseste sau este deficitara.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăşi 50.000 euro/beneficiar (întreprindere unică). Cuantumul sprijinului maxim s-a stabilit prin prioritizarea nevoilor identificate în teritoriu.
Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.
Intensitatea sprijinului public nerambursabil se poate suplimenta cu 20% în următoarele cazuri:
- pentru solicitanţii care desfăşoară activităţi de producţie, servicii medicale, sanitar-veterinare, activități recreative şi activități de turism si agroturism și servicii turistice;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activităţi neagricole.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii specifici domeniilor de intervenții atinse sunt:
2B - Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - 1;
Cheltuială publică totală: 332.363 euro;
6A - Locuri de muncă create - 6;

FIȘA MĂSURII: Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei MP1/ DI 6B

Tipul măsurii:

- ✓ **INVESTIȚII**
- □ **SERVICII**
- □ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Una dintre cele mai mari probleme ale teritoriului GAL MH este sărăcia în care trăiește jumătate din populaţia teritoriului (nivelul IDUL este mai mic de 55 in 10 din cele 15 localități ce compun GAL MH: Alțîna-52,15; Bîrghiș- 49,20; Brădeni-44,55; Bruiu-47,63; Chirpăr-52,68; Iacobeni-50,96; Marpod-49,02; Mihăileni-50,40; Nocrich-52,10; Vurpăr-47,18. Un număr foarte mare de persoane la nivelul întregului teritoriu nu au niciun venit cu excepţia prestaţiilor sociale (aproximativ 4.000 persoane), iar majoritatea celor ce activează în agricultură practică agricultura de subzistenţă sau semi-subzistenţă. Societatea civilă, asociaţiile, fundaţiile şi organizaţiile non-guvernamentale au crescut ca număr, dar încă sunt insuficiente pentru a asigura reprezentarea şi implicarea necesară a societaţii în viaţa comunitaţii. Serviciile sociale din cadrul primăriilor sunt insuficient dotate, iar personalul acestora insuficient pregătit. Este necesară atragerea ONG-urilor cu experienţa în domeniul social.
Minoritatea romă declarată, reprezentând 7,70% din populaţia teritoriului GAL MH (cu trei puncte procentuale peste media judeţului Sibiu), este grupată în câteva comunităţi mari numărând peste 200 de persoane, în special în localităţile cu IDUL foate scăzut: Iacobeni (956 romi), Alţîna (393 romi), Brădeni (337 romi) Mihăileni (243), Nocrich (231). Există un pericol ridicat de segregare al comunităţilor rome, în special în localităţile Iacobeni, Brădeni, Mihăileni, Alţîna si Nocrich. Minoritatea romă este slab reprezentată sau nereprezentată la nivelul tradiţiilor culturale sau al meşteşugurilor din zonă. Atât copiii, cât şi adulţii sunt insuficient sprijiniţi pentru integrarea în comunitate şi pentru creşterea calităţii vieţii şi a nivelului de trai. Sunt necesare investiţii în domeniul social şi în cel al minorităţii rome.
Aşa cum a arătat Comisia Europeană, sursele principale ale excluziunii sociale sunt: sărăcia, lipsa competenţelor de bază şi a oportunităţilor de învăţare pe tot parcursul vieţii si discriminarea.
Conform datelor din Strategia guvernului României de incluziune a cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome pentru 2014-2020, 36% dintre gospodăriile rome aveau acces la reţeaua publică de apă potabilă, în contextul în care, conform datelor INSSE, 61,2% dintre toate gospodăriile din România aveau acces la apă curentă prin reţeaua publică. 24% dintre locuinţele romilor din România aveau acces la canalizare (reţeaua publică sau fose septice) faţă de 43,5% la nivel naţional. O pondere de 16% aveau toaletă cu apă curentă, spre deosebire de 42% din populaţia României, iar 68% au spus că au toaletă în curte sau în afara locuinţei.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală „Obiectiv III - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă”.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei MP1: se completează cu obiectivele specifice/locale ale măsurii: Revitalizarea economiei și a vieții sociale în GAL MH.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale."

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B – „Încurajarea dezvoltări locale în zonele rurale"

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **Inovare**

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **MP1** este complementară măsurii **MP2** „Promovare turistică şi patrimoniu"

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura MP1 contribuie sinergic la realizarea obiectivelor **Priorităţii 6** "Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei şi a dezvoltării economice în zonele rurale", împreună cu măsurile: **MA1** – „Dezvoltarea exploataţiilor agricole", **MN1** – „Înfiinţarea de activităţi non-agricole", **MP2** – „Promovare turistică şi patrimoniu", **MN2** – „Sprijin pentru activităţi nonagricole".

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL MH: 019 - reducerea gradului de sărăcie şi a riscului de excluziune socială, 020 – în infrastructura de bază şi servicii adecvate în zonele rurale, 023 - dezvoltare locală prin abordarea LEADER, 024- îmbunătăţirea colaborării între actorii din mediul rural.
Măsura are caracter inovativ prin prioritizarea proiectelor îndreptate spre crearea de noi servicii sociale şi facilitarea accesului la servicii sociale prin modernizarea drumurilor în zonele în care există grupate comunităţi mari de romi.
Vor fi prioritizate proiectele care sprijină creşterea stării de sănătate şi îmbunătăţesc calitatea vieţii minorităţii rome, proiectele ce asigură creşterea numărului de servicii sociale, proiectele ce propun educaţie anti-discriminare faţă de comunitatea romă şi proiectele ce presupun realizarea de parteneriate între ONG specializate şi APL.

3. Trimiteri la alte acte legislative

LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
LEGE nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare şi inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 143/2007 privind înfiinţarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii aşezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.
Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcţi pot fi:
▫ Comunele definite conform legislației în vigoare;
▫ ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
▫ Unitatile de cult
▫ Parteneriate constituite juridic între beneficiarii eligibili enumerați mai sus.
▫ Asociaţia GAL Microregiunea Hârtibaciu în situația în care, în urma lansării primului apel de selecție, nu se depun proiecte, cu respectarea legislației specifice.

Beneficiari indirecţi pot fi:
▫ Populaţia defavorizată din teritoriu: vârstnici, copii proveniți din familii dezavantajate, persoane cu dizabilități; grupuri dezavantajate;
▫ Populaţia aparţinând minorității rome;
▫ Populaţia aparţinând minorității rome şi populaţia defavorizată din teritoriu ce au beneficiat indirect de implementarea proiectelor finanţate prin MP2 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.
• Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
• Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1.305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul acordat prin Măsura MP1 este eligibil în localităţile cu IDUL egal sau mai mic de 55 în localităţile sau zonele în care există o proporție ridicată de populație romă săracă aflată în pericol de excluziune şi poate lua forma următoarelor acțiuni eligibile:

- investițiile de înființare, extindere și îmbunătățire a infrastructurii rutiere locale din zonele rurale în care locuiesc concentrat cetățeni aflați în pericol de excluziune socială, în special de etnie romă
- investiţiilor în infrastructură socială: înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurii sociale, în special a centrelor sociale multifuncţionale/integrate destinate populației aflate în pericol de excluziune socială, în special de etnie romă
- cheltuielile privind costurile generale ale proiectului: cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum şi cele privind obţinerea avizelor şi autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislaţia naţională. Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului, inclusiv cele efectuate înaintea aprobării finanţării, sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție

Acțiuni neeligibile

- Investiții în infrastructură de drumuri sau socială în zone în care nu este demonstrat pericolul de excluziune socială şi prezenţa minorităţii rome în proporţie ridicată;
- Investiții în infrastructură de tip rezidențial;
- Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art. 45, alin. 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare; cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare; cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin. (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare; b. achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite; c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislaţiei naţionale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare. Lista investiţiilor şi costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern Nr. 226 / 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Naţional de Dezvoltare Rurală cofinanţate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală şi de la bugetul de stat pentru perioada 2014 – 2020.
- Contribuţia în natură
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

Se vor menționa condițiile de eligibilitate specifice măsurii corelate cu obiectivele măsurii, cu respectarea condițiilor generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015,PNDR 2014-2020, legislației naționale specifice și respectarea regulii schemei de ajutor de minimis, dacă este cazul).

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL MH.
Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
Solicitantul trebuie să își ia angajamentul că se va acredita ca furnizor de servicii sociale până la finalizarea implementării proiectului;
Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată. Beneficiarii vor trebui să se angajeze că vor asigura sustenabilitatea acestuia din surse proprii sau din alte surse de finanțare, recomandabil prin accesarea Axei 5, Obiectivul specific 5.2 din cadrul POCU 2014-2020, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea condițiilor specifice POCU.

8. Criterii de selecție

Principiul prioritizării investiţiilor în crearea de infrastructură socială nouă.

Pentru investițiile în infrastructura socială:
- Principiul prioritizării proiectelor depuse în parteneriate de tip ONG/ unitati de cult - APL
- Principiul prioritizării proiectelor de creare a centrelor sociale de îmbunatățire a calității vieţii prin menţinerea stării de sănatate a romilor și persoanelor ce fac parte din categoriile aflate în pericol de excluziune socială, incluzând cel puțin:
    - (băi comunale, spălătorie vestimentară)
    - educație sanitară (educație privind igiena personală, cursuri de prim-ajutor s.a.)

- Principiul prioritizării proiectelor de creare a centrelor sociale de îmbunatăţire a calităţii vieţii prin acordarea de servicii sociale integrate, incluzând cel putin trei dintre urmatoarele activităţi:
    - educație (sprijin pentru materiile curriculare)
    - educație pentru eliminarea discriminării etnice a romilor (cursuri de istorie a culturii rome),
    - dezvoltarea de abilităi practice (ateliere de meşteşuguri tradiţionale rome (lăutari, rudari, căldărari, corfari etc),
    - orientare profesională și consiliere psihologică.

- Principiul prioritizării proiectelor care propun crearea de noi locuri de muncă

Pentru investițiile în drumuri de acces (asigurarea accesului fizic la servicii sociale de bază):

- Principiul conectivității în vederea asigurării accesului la un drum modernizat al unui număr cât mai ridicat de persoane aflate în risc de excluziune socială, în special romi;
- Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei determinată în baza studiilor de specialitate;
- Principiul prioritizării proiectelor care propun crearea de noi locuri de muncă;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de venit, valoarea maxima a proiectelor nu va depăși 200.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii /infrastructuri îmbunatățite: 100;
Cheltuială publică totală: 167.637 euro;
Locuri de munca nou create: 0;

FIȘA MĂSURII – Promovare turistică și patrimoniu MP2/ DI 6B

Tipul măsurii:
- ✓ **INVESTIȚII**
- □ **SERVICII**
- □ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat prin MP2 are în vedere susținerea investițiilor de restaurare, conservare a patrimoniului cultural imobil/mobil, a obiectivelor culturale de interes local, mentinerea/conservarea si prezervarea valorilor culturale si traditiilor locale și a investițiilor de utilitate publică în informarea turistică și promovarea zonei, contribuie la punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale şi la o dezvoltare locală durabilă. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local. Unul dintre cele mai importante monumente de patrimoniu, de care se leagă imaginea, istoria și identitatea zonei este Mocănița, trenul cu abur pe cale ferată cu ecartament îngust ce asigură legătura între Sibiu și Sighișoara. GAL MH va prioritiza investițiile propuse de APL sau ADI în legatură cu Mocănița pe teritoriul GAL MH.
Identitatea culturală a satului românesc reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală şi este caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial divers. Pentru a păstra nealterată moștenirea rurală și identitatea națională şi pentru a le valorifica pe post de instrument de dezvoltare economică locală, vor fi sprijinite acțiuni de protejare a patrimoniului cultural de interes local, clădiri și monumente de patrimoniu identificate conform Legii 422/2001, în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local. si investitii in restaurarea/reabilitarea/conservarea obiectivelor culturale de interes local, mentinerea/conservarea si prezervarea valorilor culturale si traditiilor locale.

Determinarea identității socio-culturale necesită luarea în considerare a unor factori cum ar fi educația și accesul la cultură. Astfel, o componentă importantă a vieții sociale este și cea culturală, domeniu care poate contribui la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără. Sprijinirea conservării patrimoniului local şi a tradițiilor are drept scop stimularea activităţilor de turism rural, contribuind astfel la creșterea atractivității zonelor rurale.
Teritoriul GAL MH este acoperit în proporție de peste 70% din suprafață de zone N2000 (rezervație avifaunistică, stejar pufos etc). Izolarea zonei, lipsa activităților economice dezvoltate, practicarea agriculturii tradiționale și densitatea foarte redusă a populației îi conferă teritoriului GAL MH caracteristica de natură nealterată, de "sălbăticie" care, pentru unele categorii de turiști, constituie o caracteristică extrem de atractivă. Relativa izolare a zonei (căile principale de acces nu străbat regiunea) și lipsa de promovare a bogățiilor naturale și turistice ale zonei mențin redus numărul de turiști în zonă, cu urmări imediate asupra ofertei turistice: în zonă există doar 11 structuri turistice cu funcțiuni de cazare totalizând 314 locuri, majoritatea fiind concentrate în vestul teritoriului, în apropierea Mun. Sibiu. În aceste

condiții, agenții economici cu activitate în turism și servicii conexe nu se pot dezolta și nu au capacitatea financiară de a promova singuri zona. Autoritățile publice și GAL MH trebuie să sprijine inițiativele de promovare a zonei în vederea transformării acesteia într-o destinație turistică consacrată. Creșterea numărului de turiști va conduce la dezvoltarea activității turistice în ansamblu, la apariția de noi structuri de cazare, alimentație publică, recreative și de servicii conexe si va conduce direct la crearea de noi locuri de muncă, la îmbunătățirea calității vieții și eliminarea riscului de excluziune socială. Pe de alta parte, datorită legislației ce protejează zonele N2000 și de înaltă valoare naturală, impactul antropic asupra teritoriului GAL MH va ramâne scăzut. GAL MH va prioritiza realizarea unui sistem integrat de stații automate de informare turistică conținând date și informații despre Zonele N2000, rezervațiile naturale, monumentele de patrimoniu, tradițiile și obiceiurile din zonă, dar și despre oferta turistică de pe teritoriul GAL MH sau evenimentele din zonă.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: „Obiectiv III - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă".

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii Promovare turistică și patrimoniu MP2: Prezervarea patrimoniului cultural și natural al zonei GAL MH;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale";

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B – „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale";

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **Mediu şi Inovare**:
Prin măsura MP2 vor fi sprijinite activitățile de realizare a infrastructurii turistice de interes public ce vor avea în vedere promovarea turismului responsabil, care evită degradarea zonelor naturale sensibile, promovarea biodiversitatii şi a zonelor protejate de pe teritoriul GAL MH.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Masura **MP2** este complementară măsurii **MP1** - „Investiţii în infrastructura mică şi servicii locale de bază"

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **MP2** contribuie sinergic la realizarea obiectivelor **Priorității 6** "Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei şi a dezvoltării economice în zonele rurale", împreună cu măsurile: **MA1** – „Dezvoltarea exploataţiilor agricole", **MN1** – „Înfiinţarea de activităţi non-agricole", **MP1** – „Investiţii pentru incluziunea socială şi combaterea sărăciei", **MN2** – „Sprijin pentru activități nonagricole".

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL MH: 019- reducerea gradului de sărăcie şi a riscului de excluziune socială, 020 – în infrastructura de bază şi servicii adecvate în zonele rurale, 022 - Patrimoniu local conservat, 023 - dezvoltare locală prin abordarea LEADER, 024 - îmbunătățirea colaborării între actorii din mediul rural. Măsura are caracter inovativ prin prioritizarea proiectelor îndreptate spre reabilitarea sau conservarea monumentelor de patrimoniu B aflate pe traseul „Mocăniței" din Valea Hârtibaciului. Impactul reabilitării acestui monument de patrimoniu este extrem de ridicat, Mocăniţa reprezentând imaginea GAL MH. Strategia GAL MH are in vedere prioritizarea proiectelor care vor contribui la repunerea in functiune a Mocanitei. Realizarea sau punerea bazelor unui sistem integrat de staţii automate de informare turistică (infochioşcuri) conţinând date şi informaţii despre Zonele N2000, rezervaţiile naturale, monumentele de patrimoniu, tradiţiile şi obiceiurile din zonă, dar şi despre oferta turistică de pe teritoriul GAL MH sau evenimentele din zonă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legea nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
LEGE nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă şi regimul general al cultelor cu modificările și completările ulterioare;
Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare şi inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 143/2007 privind înființarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii aşezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Pot fi:
- UAT-urile apartinatoare GAL MH şi asocierile dintre acestea definite conform legislației în vigoare;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice autorizate / societăți comerciale;
- Parteneriate constituite juridic între beneficiarii eligibili enumeraţi mai sus;
- Beneficiari prioritari: comunele care au accesat măsura MP1 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.
• Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
• Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1.305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Restaurarea, conservarea și dotarea monumentelor din patrimoniul cultural imobil si mobil, de interes local de clasă B aflate pe teritoriul GAL MH;
- Investitii menite sa contribuie la repunerea in functiune a mocanitei (achizitionarea materialului rulant de tipul locomotivelor cu abur/electrice si a vagoanelor de calatori; restaurarea/reabilitarea vagoanelor de calatori si a locomotivelor cu abur; investitii necesare reabilitarii si/sau construirii infrastructurii necesare depozitarii si functionarii instalatiilor aferente infrastructurii turistice creata/restaurata/reabilitata, etc.);
- Investitii in restaurarea/reabilitarea/conservarea obiectivelor culturale de interes local;
- Investitii pentru mentinerea/conservarea si prezervarea valorilor culturale si traditiilor locale.
- Achiziționarea, amplasarea și punerea în funcțiune de stații automate de informare turistică (infochioșcuri);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului: cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională. Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului, inclusiv cele efectuate înaintea aprobării finanțării, sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Actiuni neeligile

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand”;
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art. 45, alin. 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare; cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare; cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin. (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții

pentru dobândă sau a unei subvenţii pentru comisioanele de garantare; b. achiziţionarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite; c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare. Lista investiţiilor şi costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern Nr. 226 / 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 – 2020.

Cheltuieli neeligibile specifice:
- Contribuţia în natură
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente; Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL MH.
Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
Introducerea investiției din patrimoniul cultural de clasă B în circuitul turistic, la finalizarea acesteia;
Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată.

8. Criterii de selecție

Pentru investițiile de restaurare și conservare a patrimoniului cultural de interes local:
- Principiul prioritizării proiectelor ce prevăd investitii in vederea repunerii in functiune a Mocanitei;
- Principiul prioritizării proiectelor ce prevăd reabilitarea monumentelor de patrimoniu aflate pe traseul Mocăniței de pe teritoriul GAL MH;
- Principiul prioritizării proiectelor depuse de ADI-uri;
- Principiul prioritizării proiectelor depuse în parteneriate de tip ONG - APL ;
- Principiul prioritizării proiectelor ce au o abordare integrată a rețelei de infochioşcuri de informare turistică;
- Principiul prioritizării proiectelor propuse de comune ce au beneficiat de sprijin prin intermediul măsurii MP1 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.
- Principiul prioritizării proiectelor care propun crearea de noi locuri de muncă.
- Principiul prioritizarii proiectelor care valorifica traditii si obiceiuri locale

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de venit, valoarea maxima a proiectelor nu va depăși:

a) pentru proiecte legate de Patrimoniul cultural clasificat, de importanta locala (B) maximum:

- 200.000 de euro pentru proiecte depuse de ADI sau parteneriate eligibile;
- 85.000 euro pentru proiecte depuse de beneficiari eligibili individuali.

b) pentru proiecte legate de infrastructura de informare turistică prin infochioşcuri de informare turistică:

- 75.000 euro pentru proiecte depuse de ADI sau parteneriate eligibile (dar nu mai mult de 15.000 euro/infochiosc);
- 15.000 euro pentru proiecte depuse de APL ;

c) Pentru proiectele legate de restaurarea/reabilitarea/conservarea obiectivelor culturale de interes local si mentinerea/conservarea si prezervarea valorilor culturale si traditiilor locale, maximum:

- 50.000 euro pentru proiectele ce prevad investitii in obiective culturale imobile, depuse de APL-uri si/sau unitati de cult;
- 30.000 euro pentru proiectele ce prevad investitii in vederea mentinerii/conservarii si prezervarii valorilor culturale si traditiilor locale, indiferent de solicitant

10. Indicatori de monitorizare

Populaţie netă care beneficiază de servicii /infrastructuri îmbunătăţite: 100%;
Locuri de muncă nou create: 0;
Cheltuială publică totală: 315.000 euro;
Indicatori specifici ai SDL GAL MH:
- Număr de obiective de patrimoniu reabilitate/restaurate: 3;
- Număr de infochioşcuri aflate în reţea şi funcţionale: 4;

MĂSURA MP3/6B - IMBUNATATIREA SERVICIILOR DE BAZĂ DESTINATE POPULAŢIEI

Tipul măsurii:

- ✓ **INVESTIȚII**
  SERVICII
  SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Justificarea măsurii şi corelarea cu Analiza SWOT

Măsura contribuie la îmbunătăţirea si extinderea infrastructurii aferente serviciilor de bază destinate populației rurale. Dezvoltarea socio-economică teritoriului GAL MH este dependentă de existenţa unei infrastructuri care să asigure accesibilitatea populaţiei locale la servicii de bază. Dezvoltarea infrastructurii reprezintă o condiţie de bază a creşterii calităţii vieţii, ce poate favoriza incluziunea socială şi stoparea fenomenului de depopulare a zonei.

În GAL Microregiunea Hartibaciu, pentru perioada de programare 2014-2020 niciuna din cele 15 UAT-uri nu a beneficiat de finantare nerambursabila pentru infiintarea si sau dotarea serviciilor publice ce asigura accesibilitatea populatiei la servicii de baza. In SDL 2014-2020 nu a fost prevazuta o astfel de masura, avand in vedere necesitatea asigurarii de resurse financiare pentru dezvoltarea in primul rand a initiativei private si a turismului, desi si aceste investitii se afla pe lista de priorităţi ale autorităţilor locale.

In urma crizei provocate de COVID-19 si de efectele cauzate de razboiul din Ucraina unitatile administrativ teritoriale s-au vazut obligate sa realizeze cheltuieli pe care nu le-a preconizat, cheltuind sume importante din bugetele acestora pentru materiale medicale si plata utilitatilor care au crescut mult peste nivelul preconizat. Data fiind situatia de fapt, autoritatile publice nu-si mai pot permite plata unor servicii care asigura accesibilitatea populatiei la servicii de baza si siguranta acesteia. In vederea sprijinirii redresarii teritoriului, autoritatile publice au solicitat sprijinul GAL MH in vederea accesarii unor finantari nerambursabile necesare infiintarii si sau dotarii serviciilor publice cu utilaje diverse necesare in cadrul serviciilor publice.

Îmbunătăţirea şi dezvoltarea infrastructurii serviciilor locale de bază, amenajarea spațiilor publice locale de agrement, turistice și de sport, creșterea siguranței publice locale, investiții în sisteme care utilizează energie regenerabilă reprezintă cerinţe esenţiale pentru creşterea calităţii vieţii din teritoriu. Prin implementarea unor proiecte de infrastructură este de aşteptat ca teritoriul GAL să fie revitalizat, condiţiile superioare de infrastructură, facilitand astfel dezvoltarea economica si turistica a zonei capabila să mentina in zona locuitorii teritoriului si sa stopeze fenomenul de depopulare pe de o parte dar si sa atraga turisti care în prezent aleg sa viziteze oraşele mai mari din regiune.

Obiectivul de dezvoltare

iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele specifice ale măsurii

- ➢ **Revitalizarea vieţii ppoplatiei;**
- ➢ **Creșterea atractivității teritoriului;**
- ➢ **Menținerea populației în teritoriu**

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Mediu și Climă – Măsura va include investiţii din categoria celor „prietenoase cu mediul”, fiind punctate suplimentar cele care au componentă de dezvoltare durabilă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL
Această măsură este complementară cu următoarele măsuri din strategia de dezvoltare locală

➢ MP 1/6B - Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei;
➢ MP 2/6B - Promovare turistică și patrimoniu

Măsura este complementară cu MP2/6B datorită faptului că proiectele finanţate prin MP3/6B vor fi puse în valoare prin proiectele de promovare turistică finanțate prin MP2

Măsura este complementară cu MP1/6B datorită faptului că proiectele finanţate prin MP3/6B vizeaza investitii care completeaza serviciile asigurate prin intermediul MP1.

Sinergia cu alte măsuri din SDL
Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri contribuie la realizarea priorității de dezvoltare P6, alături de următoarele măsuri

➢ MN1/6A – Inființarea de activități nonagricole;
➢ MN2/6A – Sprijin pentru activități nonagricole;
➢ MP2/6B – Promovare turistică și patrimoniu;
➢ MP1/6B – Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei.

2. Valoarea adaugata a masurii

➢ Dezvoltarea serviciilor publice va crea condiții de trai/servicii similare cu cele oferite de zonele urbane cele mai apropiate (Sibiu, Mediaș, Fagaras, Sighisoara);
➢ În timp va scădea presiunea financiară asupra bugetelor locale odată cu dotarea corespunzătoare de utilaje, echipamente şi iluminat public economic/verde;
➢ Măsura va contribui indirect la creșterea atractivității teritoriului din punct de vedere turistic, oferind turiștilor servicii mai diverse și la calitate superioară;

3. Trimiteri la acte legislative

Legislație națională

➢ Legea nr.215/2001 a administrației publice locale, republicată; HG nr. 28 din 9 ianuarie 2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții; HG nr. 28/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR cofinanțate din FEADR și de la bugetul de stat; HG 226/2015 cu modificarile si completarile ulterioare;

Legislație europeană

Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 807/2014, UE) nr. 808/2014, (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1407/2013, Recomandarea 2003/361/CE

➢ Regulamentul UE 2220/2020

4. Beneficiari directi/indirecti (grup tinta)

Beneficiari direcți

➢ Unitati Administrativ Teritoriale și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;

Beneficiari indirecți

➢ Populația din teritoriul GAL Microregiunea Hartibaciu, întreprinderi locale

5. Tip de sprijin

➢ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

➢ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de actiuni eligibile si neeligibile

Acțiuni eligibile :

➢ Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice, precum PSI, întreținere domeniu public, de deszăpezire, întreținere spații verzi, siguranţa populaţiei etc;
➢ Modernizarea reţelei publice de joasă tensiune și/sau a rețelei publice de iluminat, pentru reducerea consumlui de energie;
➢ Investiţii în domeniul energiei din surse regenerabile şi al economisirii energiei, pentru folosirea acesteia în reţeaua publică de iluminat şi a clădirilor instituţiilor publice;
➢ Investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente

Acţiuni neeligibile:
➢ Investiţii în infrastructura de apă/apă uzată;
➢ Investiţii în infrastructura sociala
➢ Investitii care prevad constructia de cladiri

7. Conditii de eligibilitate
➢ Proiectul se realizează în teritoriul Grupului de Acțiune Locală Microregiunea Hartibaciu;
➢ Solicitantul este un UAT sau un ADI;
➢ Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
➢ Solicitantul trebuie să se angajeze ca asigura întreținerea/mentenanța investiţiei pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
➢ Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
➢ În cazul în care investiţia se realizează în cadrul unui sit Natura 2000 trebuie sa respecte conditiile prevazute in Regulamentul sitului Natura 2000 si in Planul de management al sitului Natura 2000, legate de tipul de activitati permise si/sau interzise.

8. Criterii de selectie

➢ Valoarea nerambursabilă a proiectului nu depășește 48.000 euro;
➢ Proiecte care cuprind acţiuni pentru protecţia mediului;
➢ Proiecte de investiţii integrate, prin combinarea a cel puţin două activităţi eligibile;
➢ Beneficiarii nu au obtinut alta finantare prin SDL GAL Microregiunea Hartibaciu 2014-2020

Punctarea fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului și va respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL.

9. Sume aplicabile si rata sprijinului

➢ 100% pentru investiții negeneratoare de venit

➢ 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică;

➢ Valoare maxima a proiectului: 55.000 euro

10. Indicatori de monitorizare

Populaţie care beneficază de servicii/infrastructuri îmbunătăţite: 20.000
Cheltuiela publica totala: 510.869,19 euro (FEADR)

CAP. VI DESCRIEREA COMPLEMENTARITĂȚII ȘI/SAU CONTRIBUȚIEI LA OBIECTIVELE ALTOR STRATEGII RELEVANTE (NAȚIONALE, SECTORIALE, REGIONALE, JUDEȚENE, ETC.)

Complementaritatea cu Strategia de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2014 – 2020.

Strategia județeană de dezvoltare prevede ca obiectiv general pentru perioada 2014-2020, realizarea unei rețele de localităţi funcţionale, dezvoltarea şi diversificarea relaţiilor dintre localităţi. Prin intermediul măsurilor prevăzute în cadrul strategiei, măsuri care au în vedere dezvoltarea comunităților, Strategia de dezvoltare a Microregiunii Hârtibaciu contribuie la realizarea obiectivului de dezvoltare al județului Sibiu.

Obiectivele județului Sibiu pentru AGRICULTURĂ: 1. Promovarea agriculturii extensive - ecologice prin creșterea competitivității sectoarelor agricol şi forestier şi adaptarea la cererea şi oferta de piață. Agricultura ecologică are o contribuţie majoră la dezvoltarea durabilă, la creşterea activităţilor economice cu o importantă valoare adăugată şi la sporirea interesului tinerilor pentru spaţiul rural.

Strategia de dezvoltare a Microregiunii Hârtibaciu se înscrie în obiectivul prevăzut la nivel județean având în vedere că aceasta sprijină dezvoltarea exploatațiilor atât prin creșterea calității acestora, dar și prin extinderea acestora (MA1 - Dezvoltarea exploatațiilor agricole; MA2 - Instalarea tinerilor fermieri și MA3 - Sprijin pentru micii fermieri); promovează agricultura de înaltă valoare naturală. Este complementară cu aceasta pentru că incurajează și promovează trecerea de la agricultura tradițională la cea ecologică în cadrul MA1 - Dezvoltarea exploatațiilor agricole.
2. Înfiinţarea asociaţiilor şi grupurilor de producători prin dezvoltarea economică durabilă a fermelor şi a exploataţiilor agricole.

Strategia de dezvoltare a Microregiunii Hârtibaciu contribuie la realizarea obiectivului prevăzut la nivel județean avand în vedere că aceasta promovează asocierea producătorilor în cadrul MA4 - Sprijin pentru cooperare în agricultură; MA1 - Dezvoltarea exploatațiilor agricole; MA2 - Instalarea tinerilor fermieri.

Obiectivele județului Sibiu pentru DEZVOLTAREA RURALĂ: Creşterea competitivităţii sectoarelor agro-alimentare şi forestier; Îmbunătăţirea mediului şi a spaţiului rural prin utilizarea durabilă a terenurilor agricole şi forestiere; Creşterea calităţii vieţii în mediul rural şi încurajarea diversificării economiei rurale; Demararea şi funcţionarea iniţiativelor de dezvoltare rurală, LEADER; Susţinerea financiară şi fiscală a agriculturii prin programe şi bugete multianuale (Promovarea schemelor eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbţia integrală a fondurilor europene în spaţiul rural - din PNDR).

Strategia de dezvoltare a Microregiunii Hârtibaciu urmărește în întregime obiectivele enumerate/propuse în cadrul strategiei județene.

Obiectivele județului Sibiu pentru ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Scopul strategiei vizează creșterea calității vieţii beneficiarilor. În acest sens, Judetul Sibiu are in vedere valorificarea potențialului local prin crearea unui sistem de structuri parteneriale cu societatea civilă pentru acoperirea nevoilor zonale de servicii sociale.

Strategia GAL Microregiunea Hârtibaciu se încadrează în obiectivele județului Sibiu și este complementară acestora având în vedere că propune dezvoltarea serviciilor sociale prin intermediul unor investiții care vizează creșterea calității vieții sociale și diminuarea riscului de excluziune socială prin intermediul societății civile specializată în domeniul social (MP1 – Investiții în infrastructura mică și servicii locale de baza).

Obiectivele județului Sibiu pentru TURISM
Dezvoltarea durabilă a turismului în judeţul Sibiu reprezintă una din priorităţile C.J.S.
Misiunea Consiliului Judeţean în domeniul turismului constă în: intervenţii directe pentru siguranța turismului, participarea la proiecte de investiţii cu efect asupra dezvoltării durabile și echilibrate a turismului din judeţ, implicarea în parteneriate pentru dezvoltarea infrastructurii în turism, promovarea potenţialului turistic pe plan intern și internaţional.

Strategia Microregiunii Hârtibaciu propune în cadrul măsurii MP2 - Promovare turistică și patrimoniu, investiții în restaurarea patrimoniului cultural construit, de importanța locală, și promovarea potențialului turistic cultural și natural, prin intermediul infochișcurilor. Măsura prevazută de GAL MH se încadrează în obiectivele județului Sibiu și contribuie la realizarea acestora.

Mecanisme de coordonare: pe site-ul GAL MH vor fi prezentate actualizat informatii despre actiunile intreprinse in vederea implementarii SDL 2014-2020. Colaborarea continua cu partenerii din teritoriu va asigura coordonarea eforturilor.

Complementaritatea cu Strategia de dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2014 – 2020.

Prioritatea Regiunii Centru: EFICIENTIZAREA ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE prin modernizarea exploatațiilor agricole, dezvoltarea serviciilor și logisticii agricole și susținerea activităților de prelucrare a produselor agricole: Modernizarea activităților agricole prin susținerea investițiilor în domeniu (achiziționare de mașini și echipamente agricole moderne, materialelor biologice de calitate, construcții agricole) și sprijinirea agriculturii ,,verzi” se constituie ca prioritate majoră a perioadei următoare; Profesionalizarea agriculturii prin sprijinul material acordat specialiștilor agricoli (ingineri agronomi, medici veterinari etc.) și tinerilor fermieri se impune ca una din prioritățile perioadei 2014-2020.
Strategia GAL Microregiunea Hârtibaciu contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare regională: propune măsuri de modernizare a exploatațiilor agricole și de susținere a activităților de prelucrare a produselor agricole (MA1 - Dezvoltarea exploatațiilor agricole; MA2 - Instalarea tinerilor fermieri si MA3 - Sprijin pentru micii fermieri)

Prioritatea Regiunii Centru: CREȘTEREA ATRACTIVITĂȚII ECONOMICE și diversificarea activităților economice în localitățile rurale din Regiunea Centru: Măsurile de stimulare a afacerilor în domenii economice neagricole (turism, servicii, industrii artizanale etc.) vor contribui la reducerea dependenței de activitățile agricole, creșterea ocupării și dezvoltarea economică a spațiului rural.

Strategia GAL Microregiunea Hârtibaciu se încadrează și contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare regională: propune măsuri de sprijin pentru înființarea, dezvoltarea și diversificarea activităților non-agricole (MN1 - Înființarea de activități nonagricole și MN2 - Sprijin pentru activități nonagricole)

Prioritatea Regiunii Centru: PROMOVAREA DESTINAȚIILOR TURISTICE din Regiunea Centru: Starea fizică a multora din obiectivele turistice este necorespunzătoare, semnalizarea obiectivelor turistice este deficitară, iar centrele și punctele de informare turistică sunt insuficiente. Pentru a da un impuls real dezvoltării turismului cultural în regiune sunt necesare acțiuni concertate de conservare, restaurare și punere în valoare a clădirilor cu valoare arhitectonică și istorică. De asemenea, se impune susținerea activităților de promovare a obiectivelor culturale de o certă valoare din Regiunea Centru.

Strategia GAL Microregiunea Hârtibaciu se încadrează și contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare regionala: propune măsuri de sprijin pentru informare turistică și îmbunătățirea stării de degradare a obiectivelor de patrimoniu de importanță locală din teritoriul Hârtibaciu (MP2 - Promovarea turistică și patrimoniu)

Prioritatea Regiunii Centru: DEZVOLTAREA SERVICIILOR SOCIALE în vederea creșterii incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile și a comunităților defavorizate: O atenție deosebită ar trebui acordată procesului continuu și susținut de incluziune socială, în special a reinserției sociale a persoanelor dezavantajate social, în special prin sprijinirea acțiunilor și proiectelor în acest sens, dar și prin dezvoltarea resurselor umane cu responsabilități în acest domeniu. Printre persoanele cu cele mai mari nevoi de reintegrare socială din Regiunea Centru sunt persoanele defavorizate de etnie romă.

Strategia GAL Microregiunea Hârtibaciu se încadrează și contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare regională: Propune măsuri de susținere și integrare a populației cu risc de excluziune socială (MP1 – Investiții în infrastructura mică și servicii locale de bază).

Mecanisme de coordonare: pe site-ul GAL MH vor fi prezentate actualizat informatii despre actiunile intreprinse in vederea implementarii SDL 2014-2020. Colaborarea continua cu partenerii din teritoriu va asigura coordonarea eforturilor.

Complementaritatea cu Strategia Guvernului României de incluziune a cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome pentru perioada 2014-2020

Obiective ale strategiei guvernului: Reducerea decalajului socio-economic între elevii romi şi cei ne-romi în aspectele care blochează incluziunea educațională; Creşterea ponderii elevilor romi care beneficiază de suport în cadrul unor programe de tip ”şcoala după şcoală”;

Cultivarea şi dezvoltarea identităţii etno-culturale a romilor prin educaţie, în concordanţă cu legislaţia naţională şi cea a UE; Îmbunătăţirea accesului cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome la servicii de sănătate de bază; Reducerea riscurilor şi prevenirea îmbolnăvirilor asociate modelelor de mortalitate şi morbiditate prevalente în populaţia romă.

Strategia GAL Microregiunea Hârtibaciu se contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei guvernului României de incluziune a cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome pentru perioada 2014-2020: propune crearea de noi servicii sociale şi facilitarea accesului la servicii sociale prin modernizarea drumurilor în zonele în care există grupate comunităţi mari de romi. Sunt proiectele care sprijină creşterea stării de sănătate şi îmbunătăţesc calitatea vieţii minorităţii rome, proiectele ce asigură creşterea numărului de servicii sociale, proiectele ce propun educaţie anti-discriminare faţă de comunitatea romă şi proiectele ce presupun realizarea de parteneriate între ONG specializate şi APL (MP1 – Investiții în infrastructura mică și servicii locale de bază)

Mecanisme de coordonare: pe site-ul GAL MH vor fi prezentate actualizat informatii despre actiunile intreprinse in vederea implementarii SDL 2014-2020. Colaborarea continua cu partenerii din teritoriu va asigura coordonarea eforturilor.

CAPITOLUL VII: DESCRIEREA PLANULUI DE ACȚIUNE

Nr. Crt.	Actiuni	Resposabili pentru implementarea actiunilor	AN 1 - 2016		AN 2 - 2017		AN 3 - 2018		AN 4 - 2019		AN 5 - 2020		AN 6 - 2021		AN 7 - 2022		AN 8 - 2023	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
0	Semnare contract finantare 19.2	Reprezentant legal GAL																
1	Incheiere contracte de munca personal GAL MH	Reprezentant legal GAL																
2	Functionare GAL MH	Manager, Reprezentant legal GAL																
3	Solicitare avans 19.2	Reprezentant legal GAL																
4	Achizitii functionare GAL MH	Expert tehnic, contabil, Manager GAL,																
5	Animarea teritoriului	Animatori GAL																
6	Pregatire lansare sesiuni proiecte	Manager, expert tehnic, experti																

		evaluatori GAL																
7	**Lansare cu prioritate a sesiunii de proiecte sociale (MP1)**	Manager, experti GAL																
8	Evaluare proiecte sociale depuse	Experti evaluatori GAL																
9	Semnare contract proiect social	Reprezentant beneficiar																
10	Monitorizare implementare proiect social + evaluare cereri de plata	Experti evaluatori si expert tehnic GAL																
11	Monitorizare derulare proiect social	Experti evaluatori si expert tehnic GAL																
12	**Lansare sesiuni depunere proiecte**	Manager GAL																
13	Evaluare proiecte depuse	Experti evaluatori GAL																
14	Semnare contracte de finantare	Reprezentant beneficiar																

15	Monitorizare implementare proiecte + evaluare cereri de plata	Experti evaluatori si expert tehnic GAL																
16	Monitorizare derulare proiecte	Experti evaluatori si expert tehnic GAL																
17	Auto-evaluare intermediara GAL	Expert tehnic GAL																
18	Cereri de plata GAL si audit	Auditor – serviciu externaliz., contabil, expert tehnic GAL																

Costurile de functionare si animare, evaluate la momentul depunerii proiectului, la nivelul GAL MH pentru intreaga perioada de implementare sunt 448.576 euro. In vederea derulatii activitatilor necesare implementarii vor fi necesare urmatoarele resurse materiale: echipamente ITC (3 laptop-uri inclusiv software-ul aferent, 1 imprimanta laser alb-negru A3, 1 imprimanta laser color A3, 1 autoturism, chirie birou GAL si utilitati pentru 90 luni, consumabile, servicii externalizate – audit, resurse umane, curatenie, intretinere ITC, instruire personal, informare-promovare, deplasari, transport).

CAPITOLUL VIII: DESCRIEREA PROCESULUI DE IMPLICARE A COMUNITĂȚILOR LOCALE ÎN ELABORAREA STRATEGIEI

Planul de Dezvoltare Locală a fost întocmit ca urmare a procesului larg participativ în care au fost implicați locuitori ai tuturor unităților administrativ teritoriale din aria proiectului: Orașul Agnita și comunele: Altîna, Bîrghiș, Brădeni, Bruiu, Chirpăr, Iacobeni, Marpod, Merghindeal, Mihăileni, Nocrich, Roșia, Șeica Mare, Șelimbăr si Vurpăr.

Au avut loc urmatoarele activități care au stat la baza culegerii de date necesare elaborarii Planului de Dezvoltare Locala:

- prima intalnire a - informarea partenerilor și a actorilor interesați din teritoriu despre debutul elaborării SDL 2014-2020 - prezentarea proiectului "Sprijin pregătitor pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare a GAL Microregiunea Hârtibaciu". La întâlnire au participat 64 de persoane, distribuindu-se materiale de informare/promovare. A fost solicitat sprijinul partenerilor GAL pentru mobilizarea actorilor din teritoriu. Ulterior acestei intâlniri a fost publicat un comunicat de presă în presa județeană, care a fost postat și pe site-ul GAL MH;
- au fost achiziționate materiale de informare/promovare privind etapa de finanțare 2014-2020 (afișe, fluturași, agende, pixuri) distribuite în întreg teritoriul GAL MH;
- au fost aplicate un număr de 1200 chestionare în vederea consultării cetățenilor in toate UAT-urile apartinatoare teritoriului GAL MH. Aplicarea acestora s-a facut proporțional cu numărul de cetățeni ai fiecărei comune și în toate satele componente, echilibrat privind profilul respondenților selectați, incluzându-se toate categoriile de vârstă, sex, etnie, statut, studii și venituri. Locuitorii și-au precizat opiniile privind potențialul de dezvoltare al zonei și ideile de proiecte benefice unei dezvoltări durabile, care să conducă la creșterea coeziunii economice și sociale. Informațiile culese au fost centralizate, generând diagnosticul zonei, identificându-se problemele din teritoriu și nevoile de dezvoltare. Prioritățile au fost prezentate, în vederea ierarhizării în cadrul grupurilor de lucru. Au fost identificate avantajele și dezavantajele comunităților din regiune, domeniile importante de dezvoltare, riscurile sociale, măsurile necesare ameliorării problemelor sociale, inclusiv integrarea romilor in societate, activitățile prioritare pentru o mai bună protecție a mediului, măsurile conduc la sprijinire reală a fermierilor;
- au fost organizate interviuri cu specialiști în domeniile: învațământ, sănătate, social, economie, cultură, agricultură, mediu, turism, societate civilă. Au fost identificate cele mai eficiente direcții de dezvoltare pe domenii;
- au fost organizate grupuri de lucru consultative la care au participat reprezentanți ai tuturor UAT-urilor specializați în domeniile de interes: agro-zootehnie, social-sănătate, cultură și patrimoniu, învățământ și mediu, economie și turism. Discuțiile purtate au avut în vedere dezvoltarea durabilă a localităților din aria proiectului, insistându-se pe calitatea factorilor de mediu și pe impactul pe care activitatea umană îl are asupra acestora, dar și pe ierarhizarea priorităților SDL în raport cu cele trei componente ale dezvoltării durabile: economic, social si mediu, din cele doua perspective: publică și privată.

- a doua întâlnire cu partenerii GAL MH a avut în vedere stabilirea concluziilor și recomandărilor etapei de analiza a nevoilor și potentialului zonei (consultare cetățeni, interviuri cu specialiști și grupuri de lucru). Au fost aprobate prioritățile și direcțiile strategice de dezvoltare a teritoriului si alocarea financiară pe categorii, în funcție de importanța nevoii de dezvoltare identificată în teritoriu.
- a treia întâlnire cu partenerii GAL MH a avut în vedere aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală și diseminarea informațiilor cuprinse în strategie. A fost publicat un comunicat de presă.

Pentru culegerea de date și elaborarea Planului de Dezvoltare Locală au fost implicați peste 1200 de locuitori ai zonei în cadrul unui larg exercițiu de participare publică, factori importanți, reuniți în grupuri de lucru pe domenii și membri ai echipei proiectului.

Rezultate obținute în urma activităților de animare a teritoriului (11 acțiuni de animare):

- Doua acțiuni de informare:

- întâlnirea 1 cu partenerii – minim 60 participanți și comunicat de presă citit de minimum 900 de persoane, din care 500 cititori vizitatori ai site-ului GAL MH și 400 cititori ai presei on-line);
- distribuirea de materiale de informare/promovare, 2.450 buc din care: 1500 de flyere; 500 buc pixuri personalizate; 450 agende personalizate (total minimum 2.450 persoane informate)

- Patru acțiuni de consultare:
  - consultarea teritoriului (cetățenilor) prin intermediul a 1.200 de chestionare
  - consultarea specialiștilor (9 specialiști în cele 9 domenii - întîlniri cu cei 5 angajați ai GAL MH)
  - a doua întâlnire cu partenerii GAL în vederea stabilirii concluziilor și recomandărilor etapei de analiză (participarea a peste 60 de persoane – parteneri și angajați ai GAL MH și alte persoane interesate)
  - a treia întâlnire cu partenerii GAL în vederea aprobării SDL (minim 60 participanți. Estimăm citirea comunicatului de presă de către minimum 1.190 de persoane, din care 500 cititori vizitatori ai site-ului GAL MH și 690 cititori ai presei on-line);
- Cinci întâlniri ale grupurilor de lucru tematice (participarea a minimum 20 de persoane). Grupurile de lucru s-au desfășurat cu participarea fiecarui reprezentant al UAT partenere, pe domenii de lucru.

Documentele justificative privind procesul de animare a teritoriului și de elaborare a Strategiei sunt:

- Comunicat de presă urmare a întalnirii 1; tabel de prezență
- decizia președintelui GAL cu privire la delegarea personalului în cadrul activităților de informare/promovare prin afișaj și distribuirea de materiale informative pe întreg teritoriul GAL MH;
- decizia președintelui GAL cu privire la delegarea personalului GAL în cadrul consultării populației pe baza de chestionare;
- modelul de chestionar utilizat;
- centralizatorul chestionarelor aplicate
- minute încheiate ca urmare a întâlnirilor cu specialiștii;
- prezentare Powerpoint a corelării priorităților Microregiunii Hârtibaciu, identificate ca urmare a consultării teritoriului cu prioritățile PNDR 2014 – 2020
- minute încheiate ca urmare a grupurilor de lucru;
- tabel de prezență la cea de-a doua întalnire cu partenerii GAL MH;
- tabel de prezența la cea de-a treia întalnire cu partenerii GAL MH conferinta de presa pentru aprobarea strategiei și comunicat de presă;
- Strategia de dezvoltare a Microregiunii Hârtibaciu.

CAPITOLUL IX: ORGANIZAREA VIITORULUI GAL - DESCRIEREA MECANISMELOR DE GESTIONARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI CONTROL A STRATEGIEI

Crearea și funcționarea Grupului de Actiune Locala
La nivelul GAL MH, organele asociatiei sunt:
1) Adunarea generala;
2) Consiliul director;
3) Cenzorul sau, dupa caz, comisia de cenzori;
4) Comitetul de selectare a proiectelor;
5) Compartiment administrativ

1) Adunarea generala
Adunarea Generala este organul de conducere, alcatuit din totalitatea partenerilor. In prezent si-au exprimat interesul si intentia de a participa la oficializarea GAL un numar de 68 organizatii publice si private, aderand prin semnatura la initiativa GAL.
Competenta adunarii generale include dar nu se limiteaza la:

- Aprobarea strategiei si a obiectivelor generale ale GAL;
- Aprobarea bugetului de venituri si cheltuieli si a bilantului contabil;
- Alegerea si revocarea membrilor consiliului director;
- Alegerea si revocarea cenzorului sau, dupa caz, a membrilor comisiei de cenzori.

Adunarea generala se intruneste cel putin o data pe an si are drept de control permanent asupra celorlalte doua organe precizate mai sus.
Hotaririle luate de adunarea generala in limitele legii, ale actului constitutiv si statutului sunt obligatorii chiar si pentru membrii asociati care nu au luat parte la adunarea generala sau au votat impotiva.

2) Consiliul director
Asigura punerea in executare a hotaririlor adunarii generale. Conform votului exprimat in Adunarea Generala, se aleg presedintele, 2 vicepresedinti, 1 trezorier, 1 secretar si alti patru membri in Consiliul Director.
In exercitarea competentei sale, consiliul director:

- Va prezenta adunarii generale raportul de activitate pe perioada anterioara, executarea bugetului de venituri si cheltuieli, bilantul contabil, proiectul bugetului de venituri si cheltuieli si proiectele asociatiei;
- Va incheia acte juridice in numele si pe seama asociatiei;
- Va aproba organigrama si politica de personal ale asociatiei, daca prin statut nu se prevede altfel;
- Va indeplini orice alte atributii prevazute in statut sau stabilite de adunarea generala.

Consiliul director isi elaboreaza un regulament intern de functionare cu respectarea criteriilor si cerintelor programului de finantare.
Consiliul Director este statutar constituit in prezenta a cel putin 2/3 dintre membrii sai. Consiliul Director adopta decizii valabile cu majoritate simpla a membrilor in functie. In caz de balotaj, votul presedintelui este decisiv. Deciziile Consiliului Director se consemneaza in procese verbale incheiate cu ocazia fiecarei intruniri.

3) Cenzorul sau dupa caz comisia de cenzori
Este numit un cenzor, expert contabil. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori.
In realizarea competentelor sale cenzorul:

- Va verifica modul in care este administrat patrimoniul asociatiei;
- Va intocmi rapoarte si le va prezenta adunarii generale;
- Va participa la sedintele consiliului director, fara drept de vot;

- Va indeplini orice alte atributii prevazute in statut sau stabilite de adunarea generala.

4) Comitetul de selectare a proiectelor
Comitetul va fi alcătuit din 7 membrii ai parteneriatului si pentru fiecare membru se va stabili un membru supleant (reprezentanţi ai autorităţilor şi organizaţiilor care fac parte din parteneriat), la care se adauga expertul extern/reprezentantul AFIR dupa caz. În ceea ce priveşte selecţia proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum", respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecţiei să fie prezenţi cel puţin 50% din parteneri, din care peste 75% să fie din mediul privat şi societate civilă.
Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare, aparţine unuia din membrii comitetului, în această situaţia persoana (organizaţia) în cauza nu are drept de vot şi nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv. Din mediul urban, respectiv din Orasul Agnita, vor putea face parte in Comitetul de Selectie maximum 25% din membri.

Comitetul de selectie va functiona dupa o procedura interna de evaluare si selectie a proiectelor intocmita de Consiliul Director cu respectarea legislatiei romane si europene in domeniu si aprobata de Adunarea Generala.
Aceasta procedura include:
- Nominalizarea, validarea si aprobarea membrilor in comitetul de evaluare;
- Conflictul de interese, confidentialitatea si impartialitatea;
- Modul in care va fi realizata evaluarea (inclusiv grile de evaluare continand criterii de eligibilitate si selectie specifice);
- Modele ale rapoartelor de evaluare si ale comunicarilor catre Adunarea Generala
- Modul in care Adunarea Generala va valida/aproba Raportul de evaluare;

5) Echipa de implementare a SDL va cuprinde urmatoarele functii:
- responsabil administrativ - 1/2 norma - coordonează activitatea asociatiei GAL Microregiunea Hartibaciu; consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor; asigura comunicarea GAL
- expert implementare (manager) - coordonează activitatea de implementare a strategiei de dezvoltare si a echipei de implementare GAL atât sub aspect organizatoric cât şi al respectării procedurilor de lucru; concepe procedura de selecție nediscriminatorie și transparenta pe baza unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese; pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL, pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție; asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei
- expert tehnic - responsabil cu: controlul si coordonarea monitorizarii proiectelor contractate in cadrul strategiei; pregatirea ghidurilor de eligibilitate si selectie aproiectelor; evidenta financiara a functionarii GAL, realizarea cererilor de plata pentru functionarea GAL; coordonarea activitatii de realizare a achizițiilor aferente costurilor de funcționare și animare; monitorizarea si evaluarea implementarii SDL
- animator 1 - desfășoară activități de animare pentru promovarea acţiunilor GAL; sprijinirea beneficiarilor in vederea pregatirii cererilor de finantare; utilizeaza diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de granturi existente pentru finanțarea proiectelor (întâlniri, mass media locală, publicații proprii, pagina de internet) inclusiv prin intermediul membrilor GAL;
- evaluator 1 - responsabil cu analiza, verificarea, evaluarea proiectelor ce se vor implementa; verificarea conformității cererilor de plată depuse de beneficiarii de

proiecte; verificarea periodica a stadiului proiectelor contractate – monitorizare (in timpul implementarii si dupa finalizarea proiectelor);
- evaluator 2 - responsabil cu analiza, verificarea, evaluarea proiectelor ce se vor implementa; verificarea conformității cererilor de plată depuse de beneficiarii de proiecte; verificarea periodica a stadiului proiectelor contractate – monitorizare (in timpul implementarii si dupa finalizarea proiectelor);
- trezorier (contabil) 1/2 norma - se ocupă de supravegherea şi controlul gestiunii financiare – contabile a asociatiei GAL-ului; realizeaza evidentele contabile ale asociatiei si si separat cele ale proiectului/proiectelor implementate de GAL
- functionar activitati de secretariat ½ norma – asigura comunicarea interna si externa in cadrul GAL (telefonic, in scris, verbal, etc, asigura conditiile administrattive de desfasurare a activitatii, procura materialele necesare desfasurarii activitatii.

Consultanti externi – vor fi angajati in functie de necesitati pentru buna desfasurare a activitatilor GAL;

GAL Microregiunea Hartibaciu va elabora un mecanism propriu de monitorizare, evaluare si control a implementarii SDL. Va identifica riscurile specifice care pot afecta implementarea cu succes a trategiei:

- Riscul ritmului lent in implementarea strategiei – instrument de adresare/masuri de atenuare a riscului – lansarea cu prioritate a apelurilor in conformitate cu calendarul si programarea activitatilor; realizarea evaluarilor de proiecte cu respectarea termenelor de evaluare precizate in cadrul procedurii de evaluare si selectie; precizarea in cadrul apelurilor de criterii clare, obiective si transparene de selectie a proiectelor; realizarea de evaluari periodice in vederea controlului respectarii calendarului de implementare a strategiei; realizarea de predictii/programari si raportari periodice in legatura cu stadiul implementarii strategiei
- Riscul aparitiei conflictului de interes in evaluarea si/sau selectarea proiectelor – instrument de adresare/masuri de atenuare a riscului – realizarea unei proceduri de evaluare si selectie adecvata, nediscriminatorie si transparenta, in care se va descrie mecanismul de evitare a posibilelor conflicte de interese
- Riscul capacitatii administrative scazuta a echipei de implementare a SDL (personal insuficient; atributii si responsabilitati neadresate sau insuficient clarificate) – instumente de prevenire si ameliorare a riscului – angajarea unui numar suficient de experti; angajarea de experti cu experienta in gestionarea si implementarea strategiei; identificare si descrierea clara si explicita a tuturor atributiilor necesare implementarii strategiei in cadrul fiselor de post ale expertilor angajati;
- Riscul neindeplinirii obiectivelor fixate in cadrul strategiei (neindeplinirea indicatorilor angajati in cadrul strategiei) - instrument de adresare/masuri de atenuare a riscului – includerea in strategie a indicatorilor masurabili si verificabili; evaluarea periodica a gradului de indeplinire a indicatorilor; instruirea si perfectionarea periodica a personalului angajat
- Riscuri in implementarea strategiei provenite de la beneficiarii de proiecte (achizitii cu costuri nerezonabile; realizarea achizitiilor fara respectarea regulilor de realizare a acestora; resurse financiare insuficiente; insuficienta expertiza in derularea de proiecte cu finantare europeana etc.) - instrument de adresare/masuri de atenuare a riscului – utilizarea bazei de date AFIR si de oferte in vederea respectarii rezonabilitatii costurilor; organizarea de sesiuni de instruirea a beneficiarilor in vederea insusirii legislatiei si cunoasterii metodelor de evitare a neregulilor; utilizarea de proceduri de achizitii standardizate; crearea unui sistem de comunicare cu beneficiarii tip “Intrebari si raspunsuri” in vederea clarificarii aspectelor insuficient clarificate in cadrul ghidurilor de eligibilitate si selectie.

ORGANIGRAMA
PERSONALULUI ANGAJAT

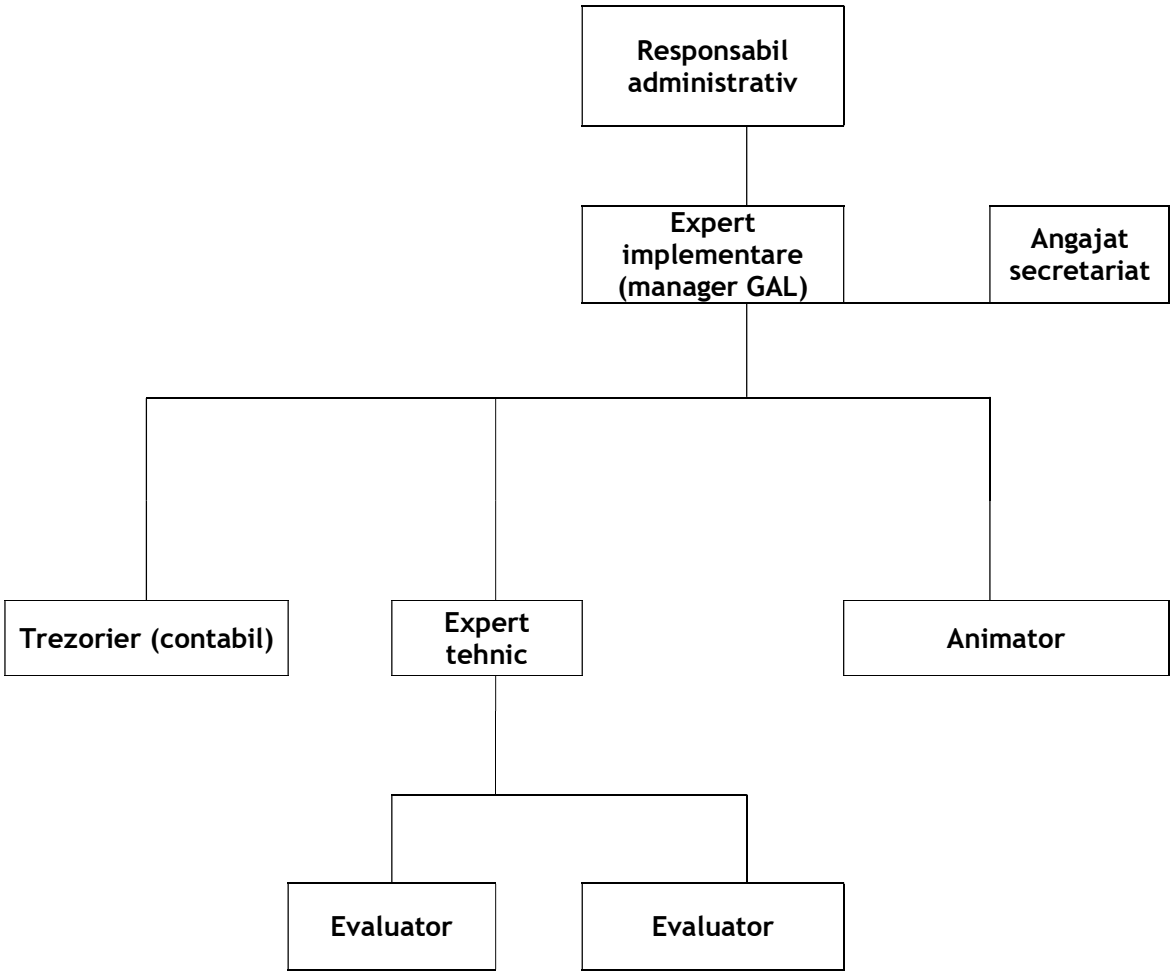

Mecanismul de monitorizare pentru proiectele selectate

Dispozitivul de monitorizare şi evaluare implementat de GAL presupune respectarea următoarelor cerinţe:
• Monitorizarea semestriala despre realizările şi rezultatele proiectului;
• Evaluarea realizărilor şi rezultatelor proiectului;
• Informarea structurilor teritoriale ale AFIR cu privire la rezultatele proiectelor selectate (monitorizarea şi evaluarea acestora);
Procesul de monitorizare începe din momentul semnării contractului de finanţare cu un Beneficiar şi continuă pe tot parcursul perioadei de implementare a proiectului, inclusiv 3/5 ani după finalizarea implementării activităţilor proiectului (respectiv pe perioada de valabilitate a Contractului de finanţare, Post Implementare).

În perioada de implementare a activităților proiectului, echipa GAL se va asigura că există un management eficient al proiectului, că activităţile proiectului se desfăşoară în conformitate cu calendarul prevăzut în contract, că se realizează (sau există premisele să se realizeze) indicatorii prevăzuţi în contractele de finanţare, că proiectele respectă egalitatea de şanse şi nediscriminarea, regulile ajutorului de stat (acolo unde se aplică) şi a dezvoltării durabile, legislaţia privind achiziţiile publice precum şi celelalte condiţionalităţi prevăzute în contractele de finanţare specifice fiecărui proiect. Departamentul tehnic din cadrul GAL are următoarele sarcini principale:
- Întocmeşte rapoartele vizitelor de monitorizare;
- Analizeaza datele si informatiile din Rapoartele de progres ale beneficiarilor, inclusiv cu datele din rapoartele vizitelor proprii de monitorizare;
- Primeste si analizeaza solicitari de modificare a contractelor de finantare;

GAL va elabora un Plan de Evaluare care va descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL.

CAPITOLUL X: PLANUL DE FINANȚARE AL STRATEGIEI

Valorile aferente priorităților au fost stabilite în urma consultării populției din teritoriul GAL MH (aplicarea și interpretarea chestionarului, discuțiile cu specialiștii si au fost definitivate în grupurile de lucru).

Dupa reunirea tuturor opiniilor și intervențiilor din teritoriu, prioritățile GAL MH pentru perioada 2016-2020 au fost grupate astfel:

1) **Cresterea eficienței agriculturii practicate în Microregiunea Hârtibaciu** (îmbunătățirea înzestrarii materiale a exploatațiilor agricole, facilitarea accesului la finanțare pentru fermierii din zonă, sprijinirea asocierii agricultorilor, practicarea agriculturii în spații protejate, agricultura ecologică de înalta valoare naturală)

2) **Revitalizarea vieții economice și sociale a Microregiunii Hârtibaciu** (sprijinirea înființării și dezvoltării de activități non-agricole – în special în domeniul serviciilor și producției, sprijinirea înființării de noi structuri turistice în zonă, sprijinirea apariției de noi locuri de muncă, facilitarea accesului la serviciile sociale existente sau creșterea numărului de servicii sociale de care pot dispune locuitorii zonei.

3) **Prezervarea și promovarea patrimoniului natural și cultural al Microregiunii Hârtibaciu, a indentității istorice a MH.**

Prioritatea 2 cfm. Reg UE 1305 "Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurii" a fost considerată, în fiecare etapă de consultări, cea mai importantă dintre prioritățile regiunii. Prioritatea a 2-a acoperă, în fapt primele două priorități specifice ale teritoriului GAL. **Prioritații i-au fost alocate 53,73% din resursele financiare ale SDL 2014-2020, reprezentând 1.205.000 euro.**
O atenție deosebită i-a fost acordată Prioritații 5 – "Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale" a fost considerată cea de a doua mare prioritate a zonei pentru această perioadă de dezvoltare, **astfel încât i-au fost alocate 22,96% din totalul bugetului GAL MH (515.000 euro).**
Prioritatii 3 – "Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și gestionării riscurilor în agricultură" i-a fost acordata o atenție specială: alături de sumele cuprinse în MA1 – "Dezvoltarea exploatațiilor agricole"prin care este sprijinită asocierea producătorilor agricoli, a fost considerate necesară sprijinirea cel puțin a unui nou grup de producători. **Prioritații i-au fost acordate 74.304 euro, reprezentând 3,31% din totalul bugetului.**
20% din buget a fost alocat componentei B – costuri de funcționare și animare.

CAPITOLUL XI: PROCEDURA DE EVALUARE ȘI SELECȚIE A PROIECTELOR DEPUSE ÎN CADRUL SDL

Consiliul Director va intocmi si propune Adunarii Generale o procedura interna de evaluare si selectie a proiectelor, cu respectarea legislatiei romane si europene in domeniu. Aceasta procedura va include:
- Procedura de evaluare a conformitatii si eligibilitatii (inclusiv grile de evaluare continand criterile de eligibilitate si selectie specifice - principiul de verificare "4 ochi");
- Nominalizarea, validarea si aprobarea membrilor in comitetul de selectie;
- Conflictul de interese, confidentialitatea si impartialitatea;
- Modul in care Adunarea Generala va valida/aproba Raportul de evaluare;

Evaluarea proiectelor si stabilirea punctajelor aferente se va face de catre expertii evaluatori angajati din cadrul echipei de implementare pe baza procedurii de evaluare a conformitatii si eligibilitatii. Acestia vor evalua punctajul fiecarui proiect. Selecţia proiectelor se va realiza de catre comitetul de selectie, pe baza criteriilor de selecţie stabilite de GAL.
Angajatii GAL verifică conformitatea proiectelor și respectarea criteriilor de eligibilitate, completandu-se „Fișa de verificare a conformității" și „Fișa de verificare a eligibilității", aferente măsurii în care se încadrează scopul proiectului depus. Angajatii GAL vor realiza și verificarea pe teren a cererilor de finanțare conforme. Se vor solicita beneficiarului clarificări referitoare la îndeplinirea condiţiilor de conformitate, eligibilitate şi selecţie, dacă este cazul. Nu se vor lua în considerare clarificările de natură să completeze/modifice datele inițiale ale proiectului depus. Clarificările admise de GAL vor face parte integrantă din Cererea de finanțare și vor fi luate în considerare și de experții AFIR, în cazul în care proiectul va fi selectat. GAL va întocmi și completa o „Fișa de Verificare a criteriilor de selecție", cu toate criteriile de selecție prevăzute pentru măsurile în care se încadrează proiectele și punctajul aferent acestora.
Comitetul de selectie va fi alcătuit din 7 persoane (reprezentanţi ai autorităţilor şi organizaţiilor care fac parte din parteneriat), la care se adauga expertul extern/reprezentantul AFIR dupa caz. În ceea ce privește selecţia proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum", respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selectie, din care peste 75% să fie din mediul privat şi societate civilă. Ponderea membrilor proveniti din mediul urban nu va putea depasi 25%. Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare, aparţine unuia din membrii comitetului, persoana (organizaţia) în cauza nu are drept de vot şi nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.
După încheierea primei etape de verificare și selecție a proiectelor, GAL va publica pe pagina proprie de web Raportul de Selecție Intermediar și îl va afișa la sediul GAL-ului, sediul Consiliului Județean și sediile unităților administrativ-teritoriale ale localităților membre în GAL. GAL va înștiința solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție. Beneficiarii ai căror proiecte nu au fost selectate, pot depune contestații. Contestatiile vor fi tratate in cadrul unui Comitet de Solutionare a Contestatiilor, format din alte persone decat cele care au participat la evaluare. Comisia de Contestaţii reprezintă organismul tehnic cu responsabilităţi privind soluţionarea contestaţiilor adresate privind rezultatele procesului de selecţie a proiectelor pentru finanţare. Componenţa Comisiei de Contestaţii se stabileşte prin decizie a presedintelui GAL Microregiunea Hartibaciu.
Comisia de Contestaţii este alcătuita după cum urmează: preşedinte, si 2 membri pentru fiecare funcţie în parte fiind prevăzut un supleant. Comisia de Contestaţii este prezidata de către presedintele GAL Microregiunea Hartibaciu. Soluţionarea contestaţiilor urmează prevederile procedurii specifice a GAL, urmând să se pronunţe asupra contestaţiei şi să transmită GAL MH raportul asupra rezultatelor contestaţiei împreună cu o copie a contestaţiei, a notificării şi a documentelor justificative aferente acestuia.

Pentru soluționarea contestațiilor, Comisia de Contestații va desfășura următoarele activități: analizarea rapoartelor înaintate de GAL MH, precum și verificarea concordanței lor cu documentele justificative transmise; verificarea rapoartelor Comitetului de Selecție. Comitetul de Solutionare a Contestatiilor va solicita Comitetului de Evaluare un punct de vedere privind contestatia, urmand sa decida in cunostinta de caza, prin admiterea sau respingerea contestatiei. Admiterea contestatiei este echivalenta cu reintroducerea proiectului in evaluare. În situația în care constatările Comisiei de Contestații diferă de cele cuprinse în rapoartele de reverificare ale GAL, soluția finală este cea dată de Comisia de Contestații, și consemnată pentru fiecare contestație în parte, într-o notă justificativă care va fi atașată la dosarul cererii de finanțare în cauză. Comisia de Contestații va comunica GAL MH o copie a raportului de contestații în vederea notificării solicitanților, precum și o copie a fișelor de evaluare refăcute și/sau a notelor justificative pentru a fi atașate dosarului cererii de finanțare. Raportul de contestații se publică pe site-ul GAL MH. Deciziile se iau în unanimitate de către președinte și membri și sunt consemnate în minute sau raport de evaluare al contestatiei.

Comitetul de selectie va avea urmatoarea structura:

PARTENERI PUBLICI 14,28%		
Partener	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Școala "G.D. Teutsch" Agnita	Membru	Mediul urban
Comuna Marpod	Supleant	Mediul rural
PARTENERI PRIVAȚI %		
Partener	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Mehrer Manfred Rainer I.I.	Membru	Mediul rural
Boldizsar Violeta I.I.	Membru	Mediul rural
Crețu Ioan-Apicultor P.F.A.	Membru	Mediul rural
Duță V. Mihai-Florin P.F.A.	Supleant	Mediul rural
S.C. Butoiașul S.R.L.	Supleant	Mediul rural
Avram Mirela P.F.A.	Supleant	Mediul rural
SOCIETATE CIVILĂ %		
Partener	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Asociația Cultural-Edilitară "A. T. Laurian"	Membru	Mediul rural
Asociația "Hosman Durabil"	Membru	Mediul rural
Asociația Culturală "Villa Abbatis	Membru	Mediul rural
Asociația “Monumentum”	Supleant	Mediul rural
Asociatia “Cornelia si Bobu”	Supleant	Mediul rural
Liga pentru Renastere Morala	Supleant	Mediul rural

CAPITOLUL XII: DESCRIEREA MECANISMELOR DE EVITARE A POSIBILELOR CONFLICTE DE INTERESE CONFORM LEGISLAȚIEI NAȚIONALE

Fiecare persoană implicată în procesul de evaluare și selecție a proiectelor de la nivelul GAL (angajați GAL implicați în evaluare, membrii Comitetului de Selecție și membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor) va semna o Declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese, în care să se facă referire la prevederile art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II – Reguli în materia conflictului de interes.
În conținutul Declarației pe propria răspundere se vor menționa cel puțin următoarele aspecte:

- Numele și prenumele declarantului;
- Funcția deținută la nivel GAL;
- Rolul în cadrul procesului de evaluare, Comitetului de selecție / Comisiei de Solutionare a Contestațiilor;
- Luarea la cunoștință a prevederilor privind conflictul de interese așa cum este acesta prevăzut la art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II – Reguli în materia conflictului de interes;
- Asumarea faptului că în situatia în care se constata că această declarație nu este conformă cu realitatea, persoana semnatara este pasibila de încălcarea prevederilor legislației penale privind falsul în declarații;

Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor. Respectarea acestor obligativități va fi verificată de structurile teritoriale ale Autorității de Management/Agenției de Plăți.
În cazul în care unul dintre angajații GAL sau membrii desemnați de Comitetul de Selecție/ Comisia de contestații constată că se află în situația de conflict de interese, acesta are obligația de a solicita de îndată înlocuirea sa.
În cazul în care se constată că nu se respectă regulile de evitare a conflictului de interese, așa cum sunt definite în legislația în vigoare, proiectul nu este eligibil, iar dacă a fost finanțat se va proceda la recuperarea sumelor conform legislației.
GAL va avea in vedere evitarea conflictului de interese in cadrul achizitiilor realizate pentru functionarea GAL prin respectarea regulilor impuse de legislatia in vigoare privind realizarea acestora. De asemenea, GAL va informa beneficiarii de proiecte asupra regulilor privind realizarea achizitiilor din cadrul proiectelor in vederea evitarii conflictului de interese in cadrul implementarii proiectelor.